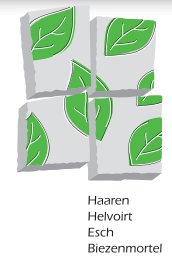

Toekomst gemeente Haaren

Een vergelijk tussen gemeenten

gemeente
Haaren

Haaren
Helvoirt
Esch
Biezenmortel

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Profielschets gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden, Oisterwijk, Tilburg en Vught	2
8 portretten	
1. Martijn en Britt <i>Jong stel in een starterswoning</i>	4
2. Karin en Patrick <i>Gezin met twee jonge kinderen en een hond</i>	5
3. Wim <i>Alleenstaande man zonder werk</i>	6
4. Marieke <i>Alleenstaande moeder met twee kinderen</i>	7
5. Judith en Jeroen <i>Stel met een zoon met een handicap</i>	8
6. Huub en Astrid <i>Gezin met twee kinderen en een boerenbedrijf</i>	9
7. Frans en Ria <i>Twee gefortuneerde 65-plussers</i>	10
8. Annie <i>Alleenstaande oudere vrouw</i>	11
14 thema's	
1. Politiek	12
2. Gemeentelijke financiën	13
3. Gemeentelijke organisatie	14
4. Dienstverlening	15
5. Zorg	16
6. Welzijnsvoorzieningen	18
7. Werk en inkomen	21
8. Wonen	22
9. Woonomgeving	24
10. Duurzaamheid	26
11. Afval	28
12. Sport cultuur en onderwijs	30
13. Burgerparticipatie	33
14. Bedrijvigheid	35
Colofon	38

Verantwoording

Het PON uit Tilburg voerde in opdracht van de gemeente Haaren de opdracht uit om u, als inwoner van Haaren, uitgebreid en objectief te informeren. Zodat u een gefundeerde keuze kunt maken over de toekomst van uw gemeente. Het resultaat is de brochure die voor u ligt.

Het PON is gespecialiseerd in sturings- en participatievraagstukken. Hierbij staat het burgerperspectief centraal. Het PON combineert kennis uit de praktijk met kennis uit onderzoek. Van oudsher heeft het PON een bijzondere relatie met de provincie Noord-Brabant. Daarnaast werkt het PON voor vele andere opdrachtgevers, in en buiten Brabant, waaronder gemeenten, woningcorporaties, zorg- en welzijnsinstellingen en fondsen.

Het PON verzamelde alle informatie die in deze brochure is samengebracht. Hiervoor raadpleegde zij diverse bronnen: de gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden, Oisterwijk, Tilburg en Vught, de officiële websites van genoemde gemeenten en openbare landelijke informatiebronnen en databases. Wanneer gegevens van een bepaalde gemeente niet zijn aangeleverd, dan is dit vermeld.

De bronvermeldingen vindt u bij ieder overzicht in de themapagina's. Daar waar informatie van een gemeente is verwerkt, is getoetst bij de betreffende gemeente of de interpretatie van het PON ook klopt. Om te zorgen dat we u correct informeren hebben we alle gemeenten de brochureteksten ter controle aangeboden. De reacties zijn verwerkt in de brochure die nu voor u ligt

De informatie in deze brochure is gebaseerd op de situatie, cijfers en beleid zoals bekend in juni 2017. De voorbeeldberekeningen zijn uitsluitend bedoeld ter illustratie. Aan deze berekeningen kunnen geen rechten worden ontleend.

Vormgevers van het PON hebben gezorgd dat het geheel aantrekkelijk en overzichtelijk is weergegeven. Het gehele traject van informatie verzamelen, verwerken, vormgeven en inhoudelijke redactie was in handen van het PON.

De informatie in deze brochure is met de hoogst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Het PON kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor onjuistheden. Aan deze brochure kunt u geen rechten ontleen.

Leeswijzer

Na de inleiding vindt u eerst een algemene profielschets van de gemeente Haaren en haar vijf omliggende gemeenten. Vervolgens leest u aan de hand van acht verschillende portretten met (reken)voorbeelden wat de verschillen zijn tussen de zes gemeenten op diverse thema's. In de portretten vindt u een deel van de thema's terug, die voor dat gezin of die persoon en het type woning van toepassing zijn. Daarna vindt u op veertien verschillende thema's een meer uitgebreide beschrijving van de huidige situatie in de zes gemeenten.

Addendum

Deze versie dateert van 20 juli 2017. Er zijn een aantal spelfouten verbeterd, de enige inhoudelijke wijziging betreft portret 4: daar werd de rioolbelasting van Oisterwijk foutief gesteld op € 130,- waar dit € 230,- moest zijn. Het totaalbedrag voor Oisterwijk bij portret 4 was en is wel correct.

Blik op de toekomst, oog voor U!

De gemeente Haaren kijkt samen met u voortdurend naar de toekomst van de vier dorpen. De afgelopen jaren hebben inwoners, bedrijven, belangengroeperingen, buurgemeenten, raad en college met elkaar in een interactief proces discussie gevoerd over de toekomst van onze gemeente. Wellicht herinnert u zich de informatiekraant met scenario's, nam u deel aan de klankbordgroep, woonde u één van de inwonersavonden bij of reageerde u op het forum. Centraal stond de vraag hoe zien we de toekomst van de gemeente Haaren: zelfstandig blijven, herindelen als geheel of opsplitsen. Het werd een levendige, open discussie met zeer uiteenlopende meningen.

De gemeenteraad nam vorig jaar april een besluit over de toekomst van de gemeente Haaren: als toekomstperspectief is vastgesteld dat de gemeente Haaren opsplitst op het moment dat voor alle dorpen een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voorhanden is. Voordat definitieve besluitvorming plaatsvindt worden eerst de inwoners geraadpleegd.

Na de zomervakantie wordt er vanuit de gemeenteraad een vraag rondom zelfstandigheid of opsplitsen van de gemeente Haaren aan u gesteld.

Bij het nemen van een besluit over de toekomst van je gemeente, ga je niet over één nacht ijs. Om u te helpen bij het maken van een weloverwogen keuze hebben we onafhankelijk bureau het PON de opdracht gegeven de meest relevante informatie te verzamelen over de omliggende gemeenten waar de vier dorpen mogelijk in de toekomst bij aan zullen sluiten: Boxtel, Heusden, Oisterwijk, Tilburg en Vught.

Het PON gaf deze momentopname weer in duidelijke overzichten en vertaalde dit naar aansprekende portretten. Zo kunt u de huidige stand van zaken van de verschillende gemeenten goed met elkaar vergelijken. Aanvullende informatie, korte animaties en veelgestelde vragen en antwoorden vindt u ook op www.toekomstgemeentehaaren.nl. Daar kunt u zich ook aanmelden voor de digitale nieuwsbrief.

Op basis van de uitslag van de inwonersraadpleging, na de zomer, neemt de raad als gekozen volksvertegenwoordiging een definitief besluit.

Gaat de toekomst van de gemeente Haaren u ook aan het hart? Lees dan verder, zodat u er na de zomer klaar voor bent om uw stem uit te brengen!

Namens het college van Burgemeester en Wethouders

Jeannette Zwijnenburg - van der Vliet
Burgemeester

HAAREN

Gemeente Haaren (13.912 inwoners) is een groene gemeente met een groot cultureel aanbod, liggend middenin een landelijk gebied met Beekdalen zoals de Esssche Stroom, de Broekleij en de Zandleij.

Een gemeente bestaande uit vier dorpen met ieder haar eigen karakter. Biezenmortel een groen dorp aan de rand van Nationaal Park de Loonse en Drunense Duinen. Helvoirt het gezellige dorp met mensen die met elkaar en het dorp verbonden zijn en waar de roots

van Vincent van Gogh liggen. Haaren, de tuin van Brabant omringd door prachtige natuurgebieden, perfect voor wandel- en fietstochten. Esch, gezellig, vriendelijk, gemoedelijk, ook wel de glimlach van Brabant genoemd.

De gemeente staat voor...

... een groene gemeente, waar het behalve fijn wonen ook goed recreëren is. Waarbij de leefbaarheid van de dorpen altijd centraal staat.

Belangrijke speerpunten zijn...

Leefbaarheid; duurzaamheid; veiligheid; zorg en ondersteuning dichtbij huis; dienstverlening op maat; goede en veilige infrastructuur; jongeren goed voorbereiden op hun toekomst; woningbouw die past bij de behoefte van de inwoners.

TILBURG

Tilburg (213.804 inwoners) is de zesde stad van Nederland en ligt in het hart van Brabant. Ooit begonnen als bakermat van de wol- en textielindustrie is Tilburg inmiddels uitgegroeid tot een veelzijdige stad met een bloeiende economie en bruisend cultureel leven. Het is een stad van doeners. "Alleen ga je misschien sneller, maar samen kom je veel verder" is een gezegde dat past bij Tilburg.

De gemeente staat voor...

... een vitale, toekomstbestendige en duurzame gemeente. Het is een gemeente die een broedplaats biedt voor transport, maakindustrie en innovatieve MKB bedrijven. Tilburg behoort tot de hardst groeiende logistieke hubs van Europa. Dit komt niet alleen door de gunstige en centrale ligging, maar vooral ook door de infrastructuur en bereikbaarheid,

ondernemersklimaat van internationaal niveau. Daarnaast is Tilburg een echte studentenstad.

Belangrijke speerpunten zijn...

Smart Industry; Creative City; Smart Connectivity; Green City; Enabling City.

OISTERWIJK

Gemeente Oisterwijk (25.936 inwoners), bestaande uit Oisterwijk, Moergestel en Heukelom, is een aantrekkelijke, toeristisch georiënteerde en goed bereikbare gemeente met een groot winkelaanbod en met een aantrekkelijke ligging te midden van uitgestrekte natuurgebieden tussen de drie grote steden in Brabant.

De gemeente staat voor...

...het realiseren en ontwikkelen van een goede woonomgeving, het stimuleren van sociale samenhang, het scheppen van een goed ondernemersklimaat en voor een houding van samenwerking met inwoners, bedrijven, instellingen en buurgemeenten.

Belangrijke speerpunten zijn...

Toerisme; monumentenbeleid; nabije zorg; een duurzame leefomgeving.

HEUSDEN

De gemeente Heusden (43.516 inwoners) is een eigentijdse gemeente, bestaande uit elf kernen die allen beschikken over een eigen identiteit, gevoel van saamhorigheid, sociale cohesie en een rijk verenigingsleven. Verder karakteriseert Heusden zich door een unieke mix van natuur, cultuur en bedrijvigheid. Een gemeente met volop voorzieningen om te wonen en te werken, te sporten en te recreëren, te leren en te ondernemen.

De gemeente staat voor...

... doeners met een droom. Voor mensen die duidelijk op hun netvlies hebben wat ze willen bereiken en bereid zijn hiervoor zelf initiatief te tonen en inspanningen te verrichten. De gemeente Heusden staat open voor alle dromen en initiatieven vanuit de samenleving en ondersteunt deze van harte. Een gemeente die je motiveert, inspireert en waar je je dromen en ambities waar kunt maken. Vandaar de slogan: Dromen. Doen. Heusden.

Belangrijke speerpunten zijn...

Creëren en stimuleren van een omgeving waar mensen en organisaties zelf, maar ook samen, problemen oplossen en kansen benutten.

VUGHT

Vught (26.183 inwoners) is een landelijke, groene gemeente op een steenworp van 's-Hertogenbosch. Van oorsprong een buitenplaats met een woonklimaat van hoge kwaliteit, dat ook in deze tijd nog zichtbaar is. Dat vertaalt zich naar fraaie woonwijken, ruime percelen, weelderig openbaar groen, boomrijke lanen en pleinen en een gordel van statige landgoederen. De rijke natuur strekt zich uit tot in de wijde omgeving met tal van recreatie- en ontspanningsmogelijkheden. Het voorzieningsniveau is hoog.

De gemeente staat voor...

... een gemeente zijn die burgers en bedrijven faciliteert om doelen te verwezenlijken. De term 'dienstverlening' staat daarbij centraal. Uitgangspunt is dat Vught zelfstandig blijft. Wel wordt per onderwerp gekeken met welke partners we kunnen samenwerken om gezamenlijke doelen te verwezenlijken.

Belangrijke speerpunten zijn...

Rijksinfra (PHS, N65); veiligheid; zorg (Wmo); onderwijshuisvesting; burgerparticipatie.

BOXTEL

Boxtel (30.655 inwoners) is een dynamische gemeente, gelegen aan de hoofdader A2 en een kruising van spoorwegen met station. De gemeente ligt in het hart van het Groene Woud. Het is een economisch belangrijke gemeente met 15.000 arbeidsplaatsen.

De gemeente staat voor...

... een prima woongemeente met een sterk centrum en modern bestuur. Zowel sociaal als milieutechnisch speelt duurzaamheid een belangrijke rol om een goede leefbaarheid, nu maar ook naar de toekomst, in al zijn aspecten te garanderen.

Belangrijke speerpunten zijn...

Samenwerking tussen burgers, instellingen, bedrijven en gemeente; duurzaamheid; toerisme en recreatie en werkgelegenheid.

AFVALBELEID

Ledingen per maand	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Huishoudelijk	2*	2	**	1	2	1
GFT	2***	2	2	2	2	2
Papier	1	1	1	1	2	2
PMD	1****	2	2	2	2	2
Glas	Glasbak	Glasbak	Glasbak	Glasbak	Glasbak	1

* Vanaf 2018 1 keer per maand.

** Vuilniszakken wegbrengen naar ondergrondse container, wordt momenteel (gefaseerd) ingevoerd.

*** Vanaf 2018 wordt in januari en februari geen GFT opgehaald.

**** Vanaf oktober 2018 twee keer per maand Plastic, Metaal en Drankkartons (PMD), nu alleen plastic.

MILIEUSTRAT

Martijn gaat regelmatig naar de milieustraat. Omdat hij vijf dagen per week werkt kan hij alleen op zaterdag. In alle gemeenten is de milieustraat op zaterdag open.

Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
9u-15u	10u-16u	9u-15u	10u-16u	8u-17u	9u-16u

Daarnaast kan hij op zaterdag 1x per 2 weken van 9 tot 16 uur voor restafval en tuin- en snoeiafval terecht in Berkel-Enschot, van 10-12 uur bij het groenbrengepunt in Biezenmortel of van 13.30 - 15.30 uur in Esch.

	Toegangsbewijs	Betaling
Haaren	Legitimatiebewijs	Per PIN
Boxtel	Knipkaart	Knipkaart
Heusden	Legitimatiebewijs	Per PIN
Oisterwijk	Legitimatiebewijs	Per PIN
Tilburg	Milieupas	Per PIN
Vught	Legitimatiebewijs	Per PIN

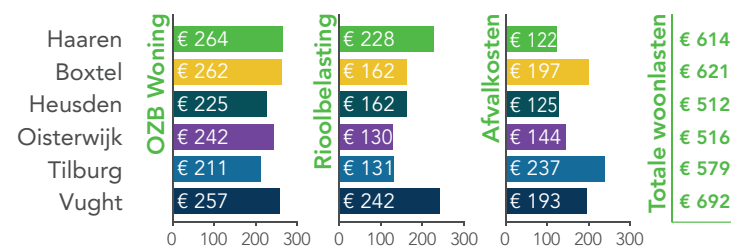

Martijn en Britt hebben onlangs samen hun eerste huis gekocht. Het is een kleine tussenwoning, maar dit jonge stel is erg blij met hun eigen stek. Martijn en Britt werken beiden vijf dagen in de week. Britt is actief in de organisatie van verschillende evenementen en Martijn is vrijwilliger bij de brandweer

WOONLASTEN

De woonlasten bestaan uit Onroerende Zaak Belasting (OZB), rioolbelasting en afvalkosten. De woning van Martijn en Britt is € 200.000,- waard, hun waterverbruik is 93 m³ water per jaar. Ze laten de container met restafval (140 l, wat overeenkomt met 3 vuilniszakken) 8x per jaar legen en de container met GFT afval (140 l) 1x per jaar.

EVENEMENTENBELEID

Kleinere evenementen zoals het organiseren van een buurtbarbecue of een straatfeest hoeven Martijn en Britt alleen maar te melden. Dit is in alle zes gemeenten gratis. Voor het organiseren van een klein meerdaags evenement moet Britt een vergunning aanvragen bij de gemeente. De kosten hiervan verschillen per gemeente.

Voor een klein meerdaags (niet-commercieel) evenement met 500 tot 1.000 bezoekers en een vergunningsaanvraag voor het schenken van alcohol.

Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
€ 112,50	€ 66,50	€ 492,30	€ 87,75	€ 294,05	€ 106,15

In de gemeente Heusden kan vrijstelling worden aangevraagd voor de kosten van de evenementenvergunning omdat het evenement een sociaal-cultureel doel heeft. Organisaties mogen ook kosteloos gebruik maken van materialen (dranghekken, containers e.d.) bij een evenement. Ook de gemeenten Haaren en Vught kijken hoe zij kunnen ondersteunen met bijvoorbeeld materiaal.

GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING

Britt heeft pas haar rijbewijs gehaald. Zij kan deze ophalen op het gemeentehuis. Omdat Britt vijf dagen per week werkt, kan ze alleen in de avonden.

	Openingstijd	Kosten	Speed
Haaren	ma, do tot 19u	€ 38,95	+ € 34,10
Boxtel	wo, do tot 19u30	€ 38,50	+ € 34,10
Heusden	di, do tot 19u30	€ 35,45	+ € 34,10
Oisterwijk	do tot 19u	€ 38,95	+ € 34,10
Tilburg	di, do tot 20u	€ 38,95	+ € 34,10
Vught	ma tot 19u30	€ 38,95	+ € 43,80

ONDERWIJS

Alle gemeenten, met uitzondering van gemeente Heusden, hebben één of meerdere brede scholen. In de gemeente Haaren is in elk dorp een (katholieke) basisschool en er is één openbare school. Alle zes gemeenten vinden het belangrijk dat kinderen in de eigen buurt basisonderwijs kunnen volgen. Voor de gemeenten Haaren en Oisterwijk is het een belangrijke kernfunctie in dorpen en wijken. Indien Sem naar speciaal basisonderwijs zou moeten, kan hij terecht in Boxtel, Oisterwijk, Tilburg en Vught.

HONDENBELASTING

	1e hond	2e hond	3e hond*
Haaren	Geen hondenbelasting		
Boxtel	Geen hondenbelasting		
Heusden	€ 59,-	€ 87,12	€ 104,76
Oisterwijk	€ 60,-	€ 88,40	€ 108,72
Tilburg	€ 103,-	€ 152,98	€ 181,73
Vught	Geen hondenbelasting		

* Zelfde tarief geldt voor elke hond meer.

AANPAK HONDENPOEP

In elke gemeente is Karin binnen de bebouwde kom verplicht de uitwerpselen van Borus op te ruimen. In Boxtel, Heusden en Oisterwijk zijn hiervoor speciale hondenpoepcontainers geplaatst. In deze gemeenten, evenals in Vught, zijn BOA's aangesteld die er op toezien dat hondeneigenaren de uitwerpselen opruimen. In Boxtel en Vught zijn ook hondentoiletten en gebieden/veldjes aangewezen zonder opruimplicht. Haaren, Heusden en Tilburg hebben ook speciale hondenuitrenveldjes, maar hier moeten hondeneigenaren wel zelf de uitwerpselen opruimen.

Karin en Patrick wonen samen met hun twee kleine kindjes, Bo (2 jaar) en Sem (bijna 4 jaar) en hond Borus in een vrijstaande woning in een groene en kindvriendelijke wijk. Bo gaat naar de peuterspeelzaal, Sem gaat binnenkort naar de basisschool.

WOONLASTEN

De woonlasten bestaan uit Onroerende Zaak Belasting (OZB), rioolbelasting en afvalkosten. De woning van het gezin is € 525.000,- waard, hun waterverbruik is 159 m³ water per jaar. Ze laten de container met restafval (140 l, wat overeenkomt met 3 vuilniszakken) 12x per jaar legen en de container met GFT afval (140 l) 3x per jaar.

PEUTERSPEELZAAL

Bo gaat twee ochtenden per week naar de peuterspeelzaal. Omdat Karin geen betaalde baan heeft, komt het gezin niet in aanmerking voor de Rijksbijdrage Kinderopvangtoeslag, maar ontvangen zij vanuit de gemeente een vergoeding voor peuteropvang. De eigen bijdrage die ouders voor de peuterspeelzaal betalen verschilt per gemeente.

Voor twee dagdelen peuteropvang bedraagt de eigen bijdrage:

	lengte dagdelen	jaarlijkse eigen bijdrage*
Haaren	2x 3,5 uur	€ 199,-
Boxtel	2x 3,5 uur	€ 796,-
Heusden	2x 2,5 uur	€ 479,85
Oisterwijk**	2,75 + 2,25 uur	€ 759,-
Tilburg**	2 + 2,5 uur	€ 564,-
Vught**	2x 3,5 uur	€ 722,-

* De lengte van een dagdeel verschilt per gemeente. De eigen bijdrage is gebaseerd op het daadwerkelijk aantal uren peuteropvang in de betreffende gemeente.

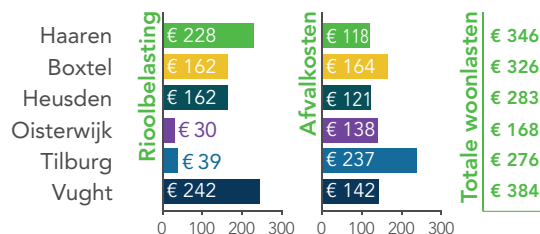
** Eigen bijdrage is inkomensafhankelijk; weergegeven bedrag is gebaseerd op modaal inkomen.

In Boxtel geldt de gemeentelijke bijdrage pas vanaf 2,5 jaar. Bo is net 2 jaar. Als inwoner van Boxtel zou Karin het eerste half jaar de kosten voor de peuteropvang (€ 55,23 per week) volledig zelf moeten betalen.

WOONLASTEN

De woonlasten bestaan voor Wim uit rioolbelasting en afvalkosten. Wim verbruikt 46 m³ water per jaar, en hij laat de container met restafval (140 l, wat overeenkomt met 3 vuilniszakken) 7x per jaar legen en de container met GFT afval (140 l) 2x per jaar.

SOCIALE DIENST

Voor alle gemeentelijke regelingen rondom werk en inkomen kan Wim terecht bij Loket Wegwijs. Loket Wegwijs werkt voor de gemeenten Haaren, Sint-Michielsgestel en Bostel. In de gemeente Heusden (en de gemeenten Loon op Zand en Waalwijk) wordt deze taak vervuld door Baanbrekers. De gemeente Vught heeft haar sociale dienst ondergebracht bij Wegwijs+. De gemeenten Oisterwijk en Tilburg hebben een eigen team werk en inkomen.

TEGENPRESTATIE BIJSTANDS-UITKERING

In de gemeenten Haaren, Bostel, Heusden en Oisterwijk kan Wim worden gevraagd om voor zijn uitkering een tegenprestatie te leveren in de vorm van vrijwilligerswerk of onbetaald werk. Het verrichten van vrijwilligerswerk bij zijn eigen voetbalclub kan dienen als tegenprestatie. De gemeenten Tilburg en Vught zien als belangrijkste tegenprestatie dat Wim zich maximaal inzet voor het vinden van een betaalde baan.

Wim is 42 jaar, alleenstaand en woont in een klein huurappartement (huurprijs € 550,-). Sinds 5 jaar is Wim werkloos. Hij leeft sinds 3,5 jaar van een bijstandsuitkering en heeft het financieel moeilijk. De voetbalclub, waar hij lid van is, is zijn lust en zijn leven.

WELZIJSFONDS

Wim krijgt van de gemeente een financiële bijdrage zodat hij kan meedoen aan maatschappelijke activiteiten zoals sport en cultuur. Dankzij deze bijdrage kan hij het lidmaatschap van de voetbalclub betalen. De hoogte van de financiële bijdrage is per gemeente verschillend.

Haaren	Bostel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
€ 179,-	€ 179,-	€ 150,-	€ 153,-	€ 100,-	€ 146,-

In Heusden kan Wim met de Heusenpas, naast de financiële bijdrage, ook nog kortingen op cursussen en activiteiten krijgen. In Tilburg kan Wim de financiële bijdrage inzetten voor 1200 geselecteerde activiteiten van 300 verschillende aanbieders.

VOEDSELBANK

Wim fietst wekelijks naar Biezenmortel om zijn voedselpakket op te halen. In elke gemeente, met uitzondering van Oisterwijk, is een uitgiftepunt van de voedselbank aanwezig. De inwoners van Oisterwijk gaan naar Tilburg voor voedselhulp. Het uitgiftepunt in Biezenmortel wordt verzorgd door lokale vrijwilligers, maar organisatorisch valt het uitgiftepunt onder de voedselbank Bostel.

INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG

Wim verdient sinds 42 weken 110% van de bijstandsnorm. In de gemeenten Oisterwijk en Vught komt Wim in aanmerking voor individuele inkomensloeslag. In de andere gemeenten niet.

	Inkomensloeslag te ontvangen na:
Haaren	36 maanden inkomen van maximaal 105% van bijstandsnorm
Bostel	36 maanden inkomen van maximaal 105% van bijstandsnorm
Heusden	60 maanden inkomen van maximaal 105% van bijstandsnorm
Oisterwijk	36 maanden inkomen van maximaal 120% van bijstandsnorm
Tilburg	60 maanden inkomen van maximaal 110% van bijstandsnorm
Vught	36 maanden maximaal 110% van wettelijk minimumloon

OVERIGE VOORZIENINGEN

Wim komt in alle gemeenten in aanmerking voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Ook kan hij in alle zes gemeenten deelnemen aan een collectieve zorgverzekering van VGZ en CZ, waardoor hij minder premie betaalt en toch goed verzekerd is.

ECONOMISCH BELEID

De gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden en Oisterwijk geven in nauwe samenwerking met de ondernemers het economisch beleid vorm. In deze gemeenten fungeert een bedrijfscontactfunctionaris als eerste aanspreekpunt voor ondernemers.

In Vught is onlangs het samenwerkingscollectief 'Vught Vooruit' gestart waarin de gemeente en ondernemers intensief samenwerken met als doel het versterken van de economie en de leefbaarheid. De gemeente Heusden opereert zowel op het gebied van recreatie en toerisme als op sociaal-economisch terrein steeds meer in regionaal verband.

ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE

	Kwaliteitsniveau onderhoud openbare ruimte
Haaren	Sober en waarborgen veiligheid
Boxtel	Sober maar doelmatig
Heusden	Veilig en heel
Oisterwijk	Bovengemiddeld niveau
Tilburg	Basisniveau
Vught	Centrum en wijken: A-kwaliteit (overgang naar) Buitengebied: C-kwaliteit

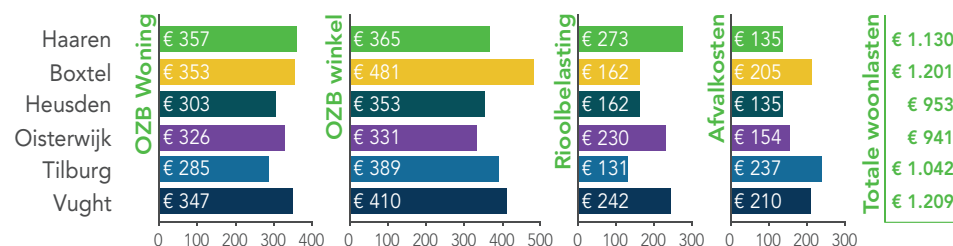

KOOPAVOND EN KOOPZONDAG

De cadeauwinkel van Marieke is op vrijdagavond geopend. Ook in de (dorpen van de) omliggende gemeenten is het op vrijdag koopavond. In elke gemeente mogen de winkels op zondag open, maar winkeliers zijn dit niet verplicht. De tijden variëren per gemeente.

WOON- EN BEDRIJFSLASTEN

De woonlasten bestaan uit Onroerende Zaak Belasting (OZB), rioolbelasting en afvalkosten. De woning is € 270.000,- waard. Het waterverbruik van het gezin is 140 m³ water per jaar. Ze laten de container met restafval (140 l, wat overeenkomt met 3 vuilniszakken) 10x per jaar legen en de container met GFT afval (140 l) 2x per jaar. Het winkelpand dat ze huurt heeft een waarde van € 225.000,-. Ook hiervoor betaalt zij Onroerende Zaak Belasting (OZB gebruiker niet-woning).*

* Rioolbelasting en afvalkosten van de winkel zijn niet opgenomen in dit overzicht

SPORTBELEID

Cas zit op voetbal en vindt sporten erg leuk. In de gemeenten Boxtel, Heusden Oisterwijk, Tilburg en Vught zijn combinatiefunctarissen actief om de scholen en sport met elkaar te verbinden.

De voetbalclub van Cas heeft 68 jeugdleden. De jaarlijkse bijdrage die de voetbalclub van Cas ontvangt verschilt per gemeente.

	Vaste subsidie	Toeslag per jeugdlid
Haaren	€ 200,-	€ 30,-
Boxtel	-	Bedrag onbekend
Heusden	€ 583,-	€ 9,-
Oisterwijk	-	€ 18,50
Tilburg	-	Wordt jaarlijks bepaald door het budget te delen door het aantal jeugdleden van Tilburgse verenigingen
Vught	-	€ 37,50

Robin doet (nog) niet aan sport. In de gemeente Oisterwijk zou hij gebruik kunnen maken van het programma Sjors Sportief. Op deze manier kan hij kennis maken met verschillende sporten, zonder meteen lid te hoeven worden van een club.

CULTUURBELEID

Cas en Robin zitten beiden op de basisschool. In de gemeente Haaren organiseren de scholen hun cultureel lesaanbod op eigen wijze. De basisscholen in de omliggende gemeenten doen mee met de landelijke regeling CmK (Cultuureducatie met Kwaliteit). In deze gemeenten is ook een marktplaatsouder of cultuurcoach aanwezig die onderwijs en cultuurmakers met elkaar verbindt.

Cas heeft momenteel nog geen culturele hobby, maar zou in de gemeenten Oisterwijk en Tilburg gebruik kunnen maken van het programma Sjors Creatief (in Tilburg genaamd 'Try out cultuur'). Op deze manier kan hij kennismaken met verschillende culturele activiteiten zonder direct lid te worden.

TOELAGE HUISHOUDELIJKE HULP

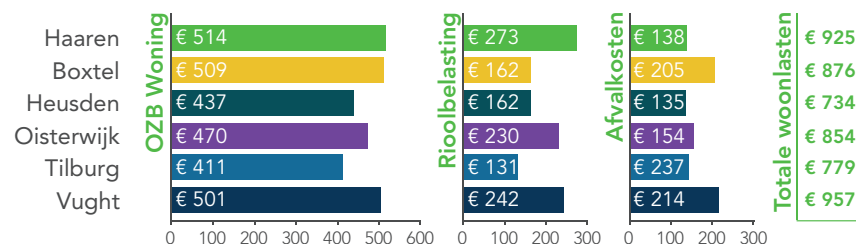
Als mantelzorger voor haar zoon Tim kan Judith in de gemeente Haaren maximaal 1 jaar huishoudelijke hulp krijgen voor € 7,50 per uur als er sprake is van overbelasting. Of er sprake is van overbelasting wordt samen met het mantelzorgsteunpunt bepaald. Ook in de gemeenten Oisterwijk en Vught kunnen overbelaste mantelzorgers huishoudelijke hulp krijgen. In Oisterwijk is dit maximaal 6 uur per 4 weken à € 10,- per uur, en in Vught maximaal 2 uur per week à € 5,- per uur. De toelage huishoudelijke hulp wordt per kalenderjaar afgegeven.

BIBLIOTHEEK

Tim houdt erg van lezen en zoekt graag in de bibliotheek samen met zijn moeder zelf boeken uit. De schoolbibliotheek is voor Tim niet toegankelijk. Hij gaat vijf dagen per week naar het speciaal onderwijs in Tilburg. Hij kan terecht bij de boekenuitleenpunten in Haaren, Helvoirt en Esch, maar wil voor een breder aanbod ook naar andere bibliotheken in de omgeving. Als inwoner van Haaren betaalt Tim € 35,- voor een jeugd- en jongerenabonnement bij bibliotheek de Meierij of bibliotheek Midden-Brabant. Voor inwoners van de andere vijf gemeenten is het jeugdlidmaatschap gratis.

WOONLASTEN

De woonlasten bestaan uit Onroerende Zaak Belasting (OZB), rioolbelasting en afvalkosten. De woning van het gezin is € 389.000,- waard, hun waterverbruik is 140 m³ water per jaar. Ze laten de container met restafval (140 l, wat overeenkomt met 3 vuilniszakken) 10x per jaar legen en de container met GFT afval (140 l) 4x per jaar.

Judith en Jeroen Franken wonen met hun zoon Tim in een 2-onder-1-kapwoning. Tim is 14 jaar en meervoudig gehandicapt. Omdat Tim steeds afhankelijker wordt van zijn rolstoel is de woning onlangs aangepast en heeft hij een rolstoelbus nodig. Ondanks zijn handicap is Tim een vrolijke jongen die graag boekjes leest. Judith is gestopt met haar werk zodat ze zoveel mogelijk zelf voor Tim kan zorgen. Tim gaat vijf dagen per week naar de Mytyschool in Tilburg.

GEHANDICAPTEN-PARKEERKAART

Om de rolstoelbus bij winkels en voorzieningen op een gehandicaptenparkeerplaats te mogen parkeren vraagt de familie Franken een gehandicaptenparkeerkaart aan. Ook hiervoor verschillen de kosten per gemeente:

	Gehandicapten-parkeerkaart (max 5 jaar geldig)	Verlenging gehandicapten-kaart
Haaren	€ 75,-	€ 75,-
Boxtel	Staat niet op de website	Staat niet op de website
Heusden	€ 151,05	€ 96,-
Oisterwijk	€ 137,20	€ 64,60
Tilburg	€ 107,25	€ 28,25
Vught	€ 97,90	€ 17,40

GEHANDICAPTEN-PARKEERPLAATS

De rolstoelbus past, mede vanwege de aanbouw van Tim's slaapkamer, niet op de oprit. Om ervoor te zorgen dat de rolstoelbus voor het huis geparkeerd kan worden vraagt de familie Franken een gehandicaptenparkeerplaats (op kenteken) aan. De kosten voor een eigen gehandicaptenparkeerplaats verschillen per gemeente:

Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
€ 259,-	€ 114,-	Geen kosten	€ 305,05	€ 496,17	€ 125,-

LEERLINGENVERVOER

Omdat Tim vanwege zijn handicap niet zelfstandig naar school kan reizen, komt hij in aanmerking voor bekostiging van leerlingenvervoer en hoeft de familie geen eigen bijdrage te betalen. Judith brengt en haalt Tim iedere dag van school. In alle zes gemeenten ontvangt zij hiervoor een kilometervergoeding.

WOONVISIE

Gijs heeft als starter op de woningmarkt behoefte aan een betaalbare woning. In Haaren en Oisterwijk is het bouwen van betaalbare woningen voor starters een belangrijk speerpunt in de gemeentelijke woonvisie. In Boxtel en Tilburg is betaalbaar wonen voor iedereen een aandachtspunt. Vught zet vooral in op doorstroming, waardoor betaalbare koop- en huurwoningen beschikbaar komen voor starters. De gemeente Heusden wil dat inwoners zoveel mogelijk zelf kunnen bepalen hoe ze willen wonen en zet in op diversiteit van het woningaanbod.

STARTERSLENIING

Gijs wil graag op zichzelf gaan wonen en wil het liefst een eigen huis kopen. Op basis van zijn inkomen en zijn spaargeld kan hij maximaal € 195.000,- betalen. Gijs heeft een klein, maar leuk huis gezien voor € 209.000,- inclusief bijkomende kosten. Via de gemeente Haaren kan Gijs een starterslening afsluiten voor het ontbrekende bedrag, waardoor hij toch zijn eigen huis kan kopen. De andere vijf gemeenten verstrekken geen startersleningen (meer).

Huub en Astrid wonen in het buitengebied en runnen samen een eigen boerenbedrijf. Zij hebben twee kinderen: Joep van 16 en Gijs van 22. Gijs wil graag op zichzelf gaan wonen en is op zoek naar een betaalbare woning in een dorp van de gemeente Haaren.

OMGEVINGSDIENST

De omgevingsdienst ziet er, in opdracht van de gemeente en provincie, op toe of de boerderij van Huub voldoet aan de geldende milieuregels. Maar ook voor advies en vergunningsaanvragen kan Huub terecht bij de omgevingsdienst. De gemeenten Haaren, Boxtel en Vught werken met de Omgevingsdienst Brabant-Noord. De gemeenten Heusden, Oisterwijk en Tilburg vallen onder de omgevingsdienst Midden-Brabant.

AGRIFOOD CAPITAL

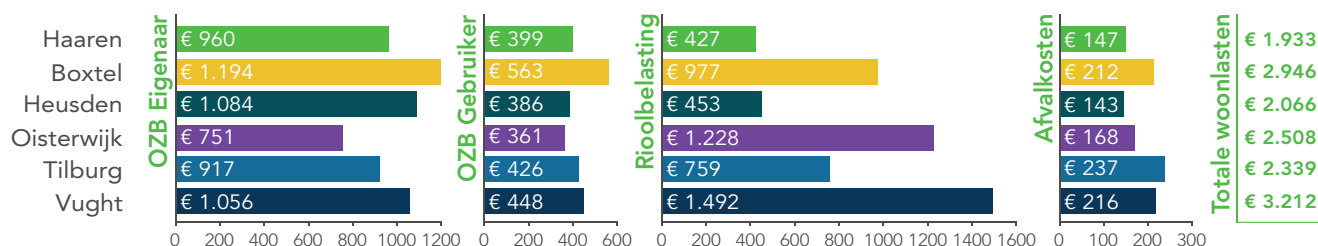
De gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden en Vught maken deel uit van de Agrifood Capital regio Noordoost-Brabant. Hierin werken ondernemers, gemeenten, waterschappen en kennisinstellingen samen aan innovatieve oplossingen op het gebied van voeding, gezondheid en duurzaamheid. Ook Huub en Astrid maken als ondernemers deel uit van dit netwerk. Door de krachten te bundelen ontstaat ruimte voor het uittesten en ontwikkelen van nieuwe innovaties.

BURGERINITIATIEF

Huub wil graag samen met de inwoners van het dorp een soos oprichten voor de jongeren in het dorp. Kan Huub hiervoor een beroep doen op gemeentelijke ondersteuning?

WOON- EN BEDRIJFSLASTEN

De woonlasten bestaan uit Onroerende Zaak Belasting (OZB), rioolbelasting en afvalkosten. De woning met boerderij van Huub en Astrid heeft een WOZ-waarde van € 446.000,-. Huub en Astrid betalen over de gehele waarde 'OZB eigenaar niet-woning' en over € 246.000,- 'OZB gebruiker niet-woning'. Hun waterverbruik is 736 m³ per jaar. Ze laten de container met restafval (240 l, wat overeenkomt met 5 vuilniszakken) 7x per jaar legen. De GFT container gebruiken Huub en Astrid niet, zij verwerken al het groenafval op het bedrijf.

	Regeling	Subsidie
Haaren	Projectsubsidies	Bepaald per project
Boxtel	Wijkvisiegelden en wijkbudgetten	Bepaald per project
Heusden	Projectsubsidies en budget BuurtBestuurt-groep	Maximaal € 2.500,-
Oisterwijk	Projectsubsidies	Bepaald per project
Tilburg	Verrijk je wijk en wijkbudgetten	Bepaald per project
Vught	Projectsubsidies	Maximaal € 2.500,-

In de gemeenten Boxtel, Heusden, Oisterwijk en Tilburg kan Huub zijn initiatief voorleggen en bespreken met de wijkwethouder. In Haaren kan hij contact opnemen met de dorpsnetwerker en in Tilburg ook met de omgevingsmanager of wijkregisseur van de gemeente. In Vught zal Huub zelf op zoek moeten naar de juiste persoon binnen de gemeente.

DUURZAAMHEIDS-VOORZIENINGEN

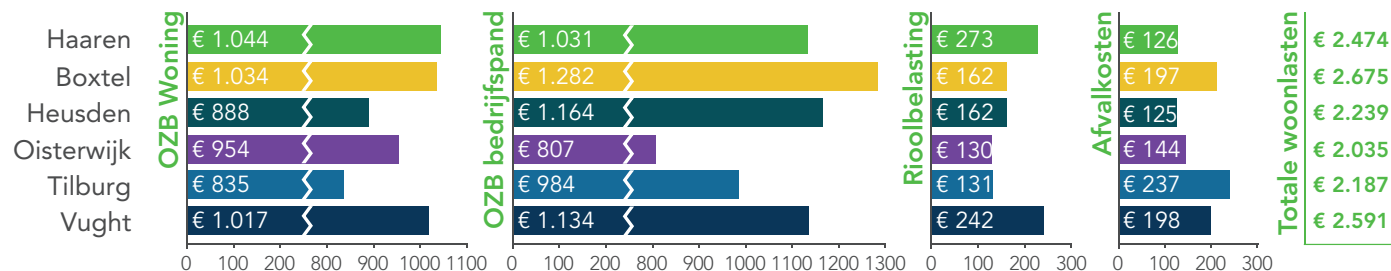
Frans wil zijn woning isoleren en zonnepanelen laten leggen op het dak van zijn woning. Inwoners van de gemeenten Boxtel en Tilburg kunnen bovenop de landelijke subsidiemogelijkheden in aanmerking komen voor gemeentelijke stimuleringsmaatregelen. De gemeenten Haaren en Oisterwijk zijn bezig met het opstellen van een subsidieregeling.

Voor de zonnepanelen kan Frans in Boxtel tegen 2% rente een duurzaamheidslening afsluiten van minimaal € 2.500,- en maximaal € 15.000,-

De gemeente Tilburg kent naast deze duurzaamheidslening een regeling voor isolerende maatregelen, maar voor beide regelingen komt Frans niet in aanmerking omdat de WOZ-waarde van zijn woning hoger is dan € 350.000,-.

WOON- EN BEDRIJFSLASTEN

De woonlasten bestaan voor Frans en Ria uit de Onroerende Zaak Belasting (OZB), de rioolbelasting en de afvalkosten. De woning is € 790.000,- waard, het waterverbruik is 112 m³ water per jaar. Ze laten de container met restafval (140 l, wat overeenkomt met 3 vuilniszakken) 8x per jaar legen, en hebben een grote container voor GFT afval (240 l) die zij 2x per jaar legen. Het bedrijfspand van Frans heeft een waarde van € 479.000,-. Ook hierover betaalt Frans Onroerende Zaakbelasting (OZB eigenaar niet-woning).*

* Rioolbelasting en afvalkosten van het bedrijf zijn niet opgenomen in dit overzicht

Frans en Ria zijn 69 en 66 jaar oud en wonen in een mooi landhuis aan de rand van het dorp. Frans houdt van lezen. Ria zingt wekelijks met haar vriendinnen in het vrouwenkoor. Frans is erg milieubewust en wil graag hun woning verduurzamen. Frans had een eigen bedrijf op het industrieterrein. Sinds hij met pensioen is, verhuurt hij het bedrijfspand aan een timmerbedrijf.

AFVALBELEID

Milieu is belangrijk voor Frans. Behalve in de gemeente Tilburg hanteren alle gemeenten Diftar (gedifferentieerde tariefberekening) om afvalscheiding en vermindering van de hoeveelheid restafval te stimuleren. Hoe meer afval u aanbiedt, hoe meer u betaalt. Groenafval is daarbij goedkoper dan restafval (of zelfs gratis). Ook PMD (plastic, metaal en drankkartons) en papier wordt gratis aan huis opgehaald. In Vught wordt ook glas aan huis opgehaald. In Haaren worden drankkartons en metaal nu nog niet gescheiden ingezameld. Vanaf oktober 2017 wordt de plasticinzameling ook in Haaren uitgebreid tot PMD.

BIBLIOTHEEK

Frans maakt regelmatig gebruik van het boekenuitleenpunt in Helvoirt. Hij kan hier te voet naar toe en er is altijd wel iemand in voor een praatje. Ook is Frans lid van de bibliotheek in Oisterwijk. Als inwoner van Haaren betaalt hij voor zijn abonnement bij bibliotheek Midden-Brabant € 95,-. Inwoners van de gemeenten Oisterwijk en Tilburg betalen € 60,-. Als lid van bibliotheek de Meierij in Boxtel of Vught betaalt hij € 102,50 voor een abonnement, € 40,- meer dan de inwoners van Boxtel en Vught.

CULTURELE VOORZIENINGEN

De ondersteuning die het vrouwenkoor van Ria ontvangt verschilt per gemeente:

Ondersteuning	
Haaren	€ 200,- en repeteren in gemeenschapshuis tegen niet-commercieel tarief
Boxtel	Bedrag onbekend
Heusden	€ 669,-
Oisterwijk	€ 22,- per lid
Tilburg	Bedrag onbekend
Vught	€ 600,-

WOONLASTEN

De woonlasten bestaan uit Onroerende Zaak Belasting (OZB), rioolbelasting en afvalkosten.

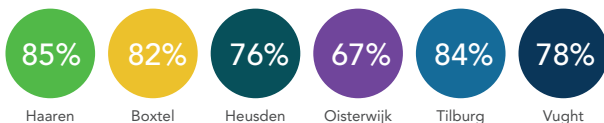
De onroerende zaakbelasting is verrekend in de huurprijs die Annie betaalt voor haar appartement.

Haarensteyn heeft, zoals de meeste appartementencomplexen, een collectieve afvalvoorziening. Annie maakt gebruik van grote gezamenlijke containers en betaalt hiervoor een vast bedrag per jaar, dat wordt verrekend via de servicekosten. Ook wordt in de meeste appartementencomplexen de rioolbelasting collectief via de servicekosten betaald.

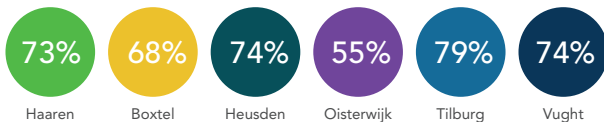
KLANTTEVREDENHEID WMO*

Annie is, net als veel andere WMO-cliënten in Haaren en de omliggende gemeenten, tevreden over de ondersteuning die ze krijgt en de behandeling bij het WMO-loket. Annie is, net als de andere cliënten in Haaren, tevreden.

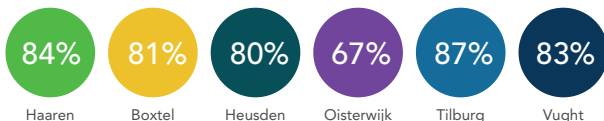
Ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed (%) (helemaal) eens

De medewerker en ik hebben in het gesprek samen naar oplossingen gezocht (%) (helemaal) eens

De medewerker nam mij serieus (%) (helemaal) eens

Annie is ondanks haar leeftijd van 83 jaar nog behoorlijk fit. Sinds kort woont ze in een prachtig nieuw woonappartement in Haarensteyn, waar ze het uitstekend naar haar zin heeft. Annie vindt het wel lastig dat ze geen auto meer mag rijden. Haar dochter Simone, die in Den Bosch woont, helpt Annie waar ze kan. Haar zoon Michiel woont met zijn gezin in Australië en kan dus zijn moeder helaas niet ondersteunen in haar dagelijkse taken.

WMO-LOKET

Annie maakt gebruik van huishoudelijke hulp en vervoer in de regio via de WMO. In de gemeenten Haaren en Boxtel kan Annie hiervoor terecht bij Loket Wegwijs, in Heusden bij BijeenHeusden, in Tilburg bij Loket Z en in Vught bij Wegwijs+. In de gemeente Oisterwijk is het WMO loket door de gemeente zelf georganiseerd.

REGIOTAXI

Iedere woensdagmiddag gaat Annie met de regiotaxi naar haar kaartclubje in Vught, waarna ze gaat eten bij haar dochter Simone in Den Bosch. Inwoners van de gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden en Vught maken gebruik van de regiotaxi 's-Hertogenbosch. Daarmee mag Annie met een maximum van vijf zones per rit van en naar elke plaats reizen binnen de gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden, Vught, 's-Hertogenbosch, Schijndel en St-Michielsgestel. Annie heeft een WMO-pas en betaalt daarmee een starttarief van € 0,65 + € 0,65 per zone. Zij moet twee uur van tevoren de rit aanvragen.

Inwoners van de gemeenten Tilburg en Oisterwijk maken gebruik van regiovervoer Midden-Brabant. Zij kunnen met een maximum van 25 km reizen binnen de gemeenten Oisterwijk, Tilburg, Gilze en Rijen, Goirle, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Waalwijk en Dongen. WMO-pashouders betalen een starttarief van € 0,89 plus € 0,151 per km. Een rit moet vier uur van tevoren worden aangevraagd. Een rit moet altijd beginnen of eindigen in de eigen regio.

HUISHOUDELIJKE HULP

De medewerker van het WMO-loket bepaalt of Annie in aanmerking komt voor huishoudelijke hulp. In de gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden, Oisterwijk en Vught bespreekt Annie (en haar dochter Simone) vervolgens samen met de zorgaanbieder hoeveel uren hulp nodig is om ervoor te zorgen dat Annie's huis schoon en leefbaar blijft. In de gemeente Tilburg krijgt Annie, als zij in aanmerking komt voor hulp aan huis, één tot drie uur hulp per week.

Als de hulp onvoldoende is kan Annie in de gemeente Oisterwijk nog maximaal zes uur per vier weken voor € 10,- per uur inkopen. In de gemeente Vught kan ze eventueel nog twee uur extra hulp inkopen voor €10,- extra per uur.

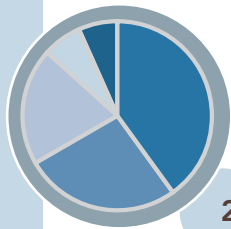
* Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Samenstelling gemeenteraad en college

Haaren

15 raadsleden
5 partijen

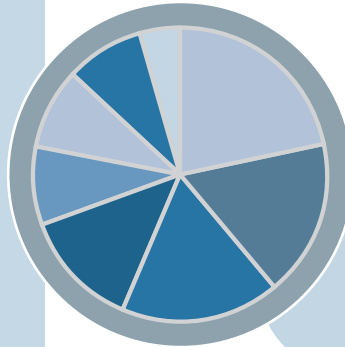
2 wethouders

Zetelverdeling gemeenteraad

Samenwerking '95 (6)
Progressief 96 (4)
CDA (3)
VVD (1)
Lokaal en Liberaal
Haaren (1)

Boxtel

23 raadsleden
8 partijen

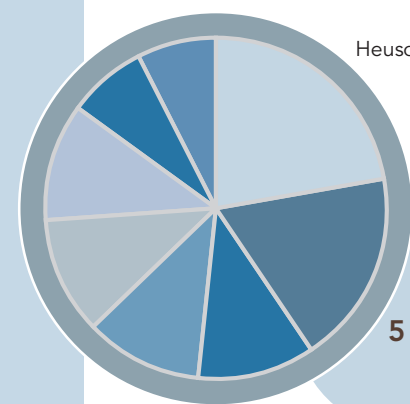
4 wethouders

Zetelverdeling gemeenteraad

Combinatie 95 (5)
BALANS (4)
SP (4)
CDA (3)
Inbox (2)
PvdA/GL (2)
D66 (2)
VVD (1)

Heusden

27 raadsleden
8 partijen

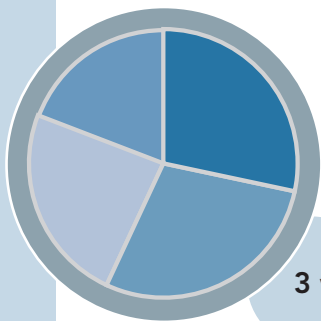
5 wethouders

Zetelverdeling gemeenteraad

Gemeentebelangen (6)
DMP Heusden (5)
Heusden Transparant (3)
Heusden één (3)
CDA (3)
VVD (3)
PvdA (2)
D66 (2)

Oisterwijk

21 raadsleden
4 partijen

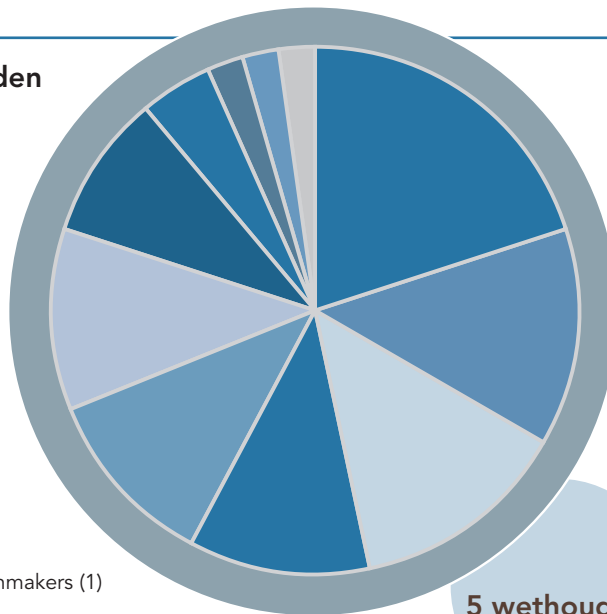
3 wethouders

Zetelverdeling gemeenteraad

Algemeen belang (6)
VVD (6)
PrO (5)
Partij Gemeente
Belangen (4)

Tilburg

45 raadsleden
11 partijen

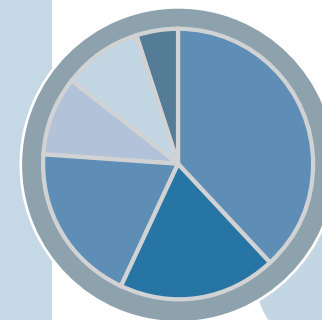
5 wethouders

Zetelverdeling gemeenteraad

D66 (9)
SP (6)
CDA (6)
LST (5)
VVD (5)
PvdA (5)
GL (4)
TVP (2)
Voor Tilburg (1)
Lijst Nell Schoenmakers (1)
OPA (1)

Vught

21 raadsleden
6 partijen

3 wethouders

Zetelverdeling gemeenteraad

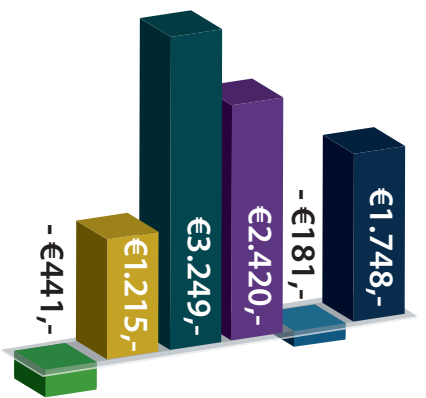
Gemeentebelangen (8)
VVD (4)
D66 (4)
SP (2)
PvdA-Groenlinks (2)
CDA (1)

Netto schuld gemeente

De netto schuld is de langlopende schuld van de gemeente (inclusief uitgeleende gelden), gedeeld door het aantal inwoners. De netto schuld per inwoner is een maat voor de financiële draagkracht van de gemeente. Een negatief bedrag geeft vermogen aan in plaats van schuld

Bron: VNG, 2014, via www.waarstaatjegemeente.nl

Haaren Boxtel Heusden Oisterwijk Tilburg Vught

Inkomsten gemeente

Het gemiddelde aantal euro's dat de gemeente binnen krijgt per inwoner, berekend voordat de mutatie van reserves verwerkt is.

Bron: CBS-begrotingen gemeenten, 2016, via www.waarstaatjegemeente.nl

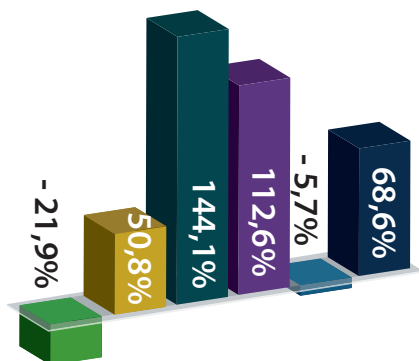

Haaren Boxtel Heusden Oisterwijk Tilburg Vught

Netto schuldquote

De netto schuldquote laat de mate zien waarin de schuld van de gemeente met het inkomen kan worden gedragen. Het is te vergelijken met het afsluiten van een hypotheek. Hoeveel geld de gemeente kan lenen, is afhankelijk van het inkomen van de gemeente. Een negatieve schuldquote betekent dat de gemeente geen schulden heeft.

Bron: VNG, 2014, via www.waarstaatjegemeente.nl

Haaren Boxtel Heusden Oisterwijk Tilburg Vught

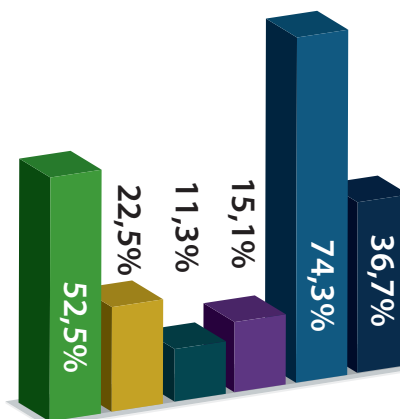
Uitgaven gemeente

De kosten die de gemeente maakt per inwoner, berekend voordat de verwerking van reserves verwerkt is.

Bron: CBS-begrotingen gemeenten, 2016, via www.waarstaatjegemeente.nl

Haaren Boxtel Heusden Oisterwijk Tilburg Vught

Haaren Boxtel Heusden Oisterwijk Tilburg Vught

Solvabiliteitsratio

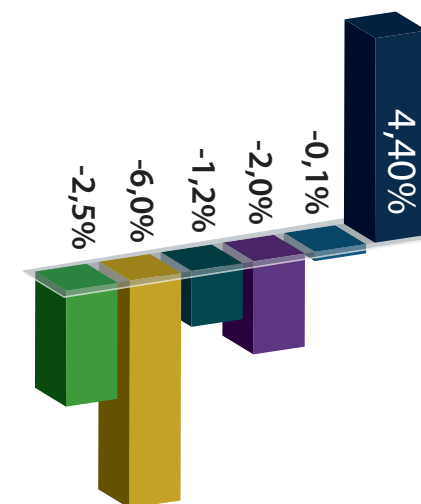
Solvabiliteitsratio laat zien of een gemeente in staat is om op de korte en lange termijn aan haar aflossingsverplichtingen te voldoen.

Bron: VNG, 2014, via www.waarstaatjegemeente.nl

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat laat de toename of afname van de schulden van de gemeente zien.

Bron: VNG, 2014, via www.waarstaatjegemeente.nl

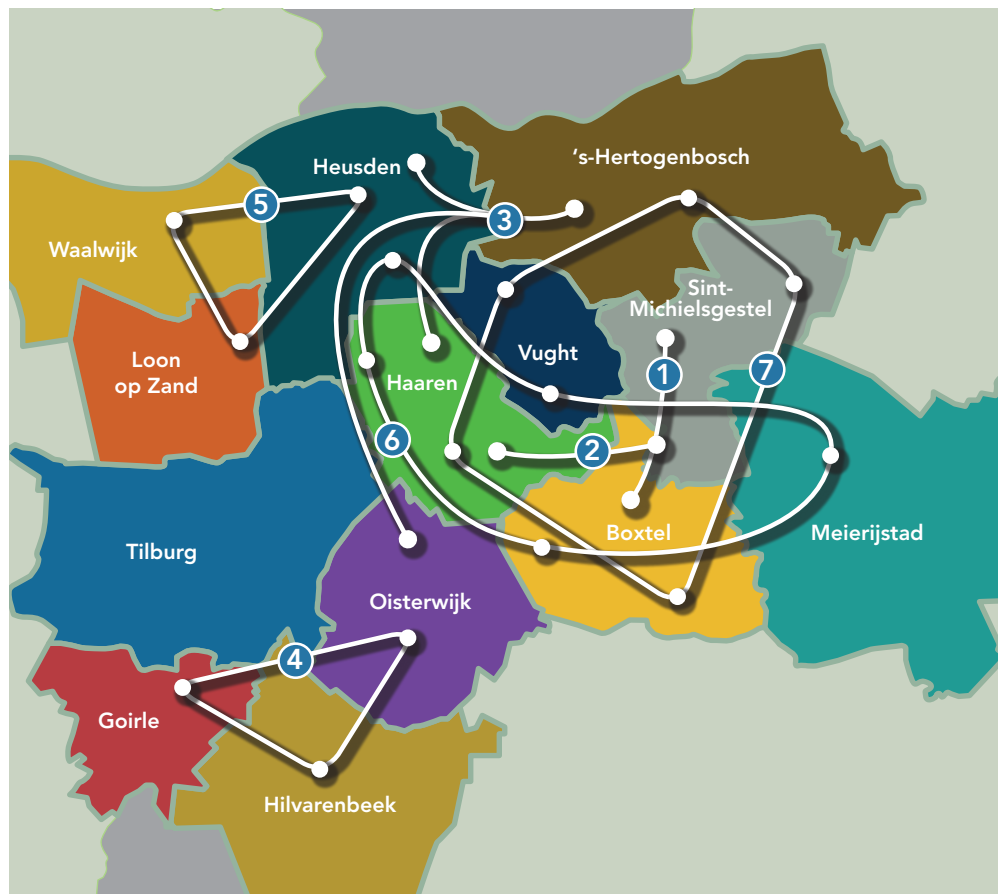
Haaren Boxtel Heusden Oisterwijk Tilburg Vught

Intergemeentelijke samenwerking

De gemeente Haaren en de omliggende gemeenten kennen op verschillende terreinen samenwerkingsverbanden.

- 1 De gemeente Boxtel is sinds 1 januari 2016 ambtelijk gefuseerd met de gemeente Sint-Michielsgestel. De gemeente Boxtel en de gemeente Sint-Michielsgestel blijven zelfstandig, maar alle ambtenaren van Boxtel en Sint-Michielsgestel zijn nu in dienst bij MijnGemeenteDichtbij en werken voor beide gemeenten.
- 2 MijnGemeenteDichtbij voert voor de gemeente Haaren de activiteiten uit op het gebied van zorg, werk en inkomen (ondergebracht bij Loket Wegwijs) en de gemeentelijke ICT-diensten en belastingen.

- 3 De afvalinzameling in Haaren, Heusden en Oisterwijk wordt verzorgd door de gemeente 's-Hertogenbosch.

- 4 De gemeenten Oisterwijk, Goirle en Hilvarenbeek zijn en blijven zowel bestuurlijk als ambtelijk zelfstandig, maar zoeken elkaar op steeds meer beleidsterreinen op. Op korte termijn willen de drie gemeenten komen tot één gezamenlijke ICT-voorziening, gaan zij gezamenlijk aanbesteden en diensten en materialen inkopen. Daarnaast gaan zij de (werk) processen op dezelfde manier inrichten en willen zij een poule met procesleiders creëren, die inzetbaar zijn voor de 3 gemeenten.

- 5 De gemeenten Heusden, Waalwijk en Loon op Zand (regio De Langstraat) zijn ook zowel bestuurlijk als ambtelijk zelfstandig, maar werken met name samen op sociaal-economisch terrein (waaronder recreatie en toerisme) en op het gebied van werk & inkomen, via uitvoeringsorganisatie Baanbrekers.

- 6 De gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden, Vught, Sint Michielsgestel, Meierijstad en 's-Hertogenbosch werken met een gezamenlijke pool van BOA's (Buitengewone Opsporings Ambtenaren). Zij zorgen voor handhaving van de leefbaarheid en veiligheid en het tegengaan van allerlei vormen van overlast en ongewenst handelen. De BOA's zijn in dienst van de gemeente 's-Hertogenbosch en worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst ingezet in de andere gemeenten.

- 7 De gemeenten Haaren, Boxtel, Vught, Sint-Michielsgestel en 's-Hertogenbosch hebben, gestimuleerd door de provincie Noord-Brabant in het kader van Veerkrachtig Bestuur, de 'toekomstagenda van de Vijf van de Meierij' opgesteld. Hierin is opgenomen welke kansen en opgaven voor de toekomst van het gebied meerwaarde hebben voor verdere samenwerking.

De gemeenten Tilburg en Vught hebben voor zover op dit moment bekend geen ambtelijke of bestuurlijke samenwerkingsverbanden of plannen daarvoor.

Overige samenwerkingsverbanden

Naast deze ambtelijke samenwerkingen nemen de gemeenten voor uitvoerende werkzaamheden deel in diverse samenwerkingsverbanden. De samenwerkingsverbanden zoals de Veiligheidsregio's, Omgevingsdiensten, Hart van Brabant/Midpoint, Noordoost-Brabant/Agrifood Capital, GGD en jeugdzorgregio worden beschreven bij de desbetreffende thema's.

Gemeentelijke producten

Voor het aanvragen van een paspoort, ID-kaart of uittreksel uit het geboorte- of overlijdensregister betaalt u in elke gemeente hetzelfde. Ook de verschillen tussen andere gemeentelijke producten zijn gering.

Kosten aanvragen product/dienst

Kosten aanvragen product/dienst	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Paspoort vanaf 18 jaar	€ 64,75					
Paspoort tot en met 17 jaar	€ 51,45					
ID-kaart vanaf 18 jaar	€ 50,65					
ID-kaart tot en met 17 jaar	€ 28,60					
Extra kosten bij spoedprocedure	€ 47,55					
Rijbewijs	€ 38,95	€ 38,50	€ 35,45	€ 38,95	€ 38,95	€ 38,95
Extra kosten bij spoedprocedure	€ 34,10	€ 34,10	€ 34,10	€ 34,10	€ 34,10	€ 43,80
Uittreksel Basisregistratie Personen	€ 7,50	€ 11,00	€ 8,80	€ 7,85	€ 18,40	€ 7,60
Uittreksel geboorte-, huwelijks-, echtscheidings- en overlijdensregister	€ 12,90					
Verklaring omtrent gedrag	€ 41,35	€ 41,00	€ 41,35	€ 41,35	€ 33,85	€ 41,35
Bewijs van in leven zijn	€ 7,50	€ 11,00	€ 8,80 (gratis bij pensioen)	€ 7,85	€ 18,40	€ 7,60

Bron: Gemeentelijke websites

Loket

In Haaren, Boxtel, Heusden, Oisterwijk, en Vught kunnen de inwoners voor gemeentelijke diensten terecht in het gemeentehuis. In Tilburg kunnen inwoners behalve in de stadswinkel Centrum ook terecht in één van de vier andere stadswinkels, gelegen in Tilburg-Noord, Reeshof, Berkel-Enschot en Udenhout.

Openingstijden gemeentehuis

	Maandag t/m donderdag	Vrijdag	Avondopenstellig
Haaren	9.00-17.00	9.00-12.00	Maandag en donderdag tot 19.00 uur
Boxtel	8.30-17.00	8.30-13.00	Woensdag en donderdag tot 19.30 uur
Heusden	9.00-17.00	9.00-17.00	Dinsdag en donderdag tot 19.30 uur
Oisterwijk	8.30-17.00	8.30-12.30	Donderdag tot 19.00 uur
Stadswinkel Tilburg Centrum	8.00-18.00	8.00-18.00	Dinsdag en donderdag tot 20.00 uur
Stadswinkel Reeshof en Noord	9.00-18.00	9.00-18.00	
Stadswinkel Berkel-Enschot	Ma/wo/vr 9.00-18.00		
Stadswinkel Udenhout	Di/do: 13.00-18.00		
Vught	9.00-17.00	9.00-12.30	Maandag tot 19.30 uur

Bron: Gemeentelijke websites

Afspraak

Voor het aanvragen van een product moet u, behalve in de gemeente Heusden, vooraf een afspraak maken. De gemeente Heusden bekijkt of zij ook gaat werken op afspraak, maar waarschijnlijk blijft op een aantal uren (mogelijk de ochtend) een vrije inloopmogelijkheid.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Gemeenten zijn sinds januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de wet maatschappelijke ondersteuning. Het doel is dat mensen zo lang en zo zelfstandig mogelijk deel kunnen nemen aan de samenleving. Elke gemeente vult dit op haar eigen wijze in. Dit betekent dat er per gemeente verschillen kunnen zijn in de bedragen die worden uitgekeerd, de eisen waaraan iemand moet voldoen om in aanmerking te komen voor de WMO en de manier waarop de gemeenten de hulpverlening inzetten en organiseren.

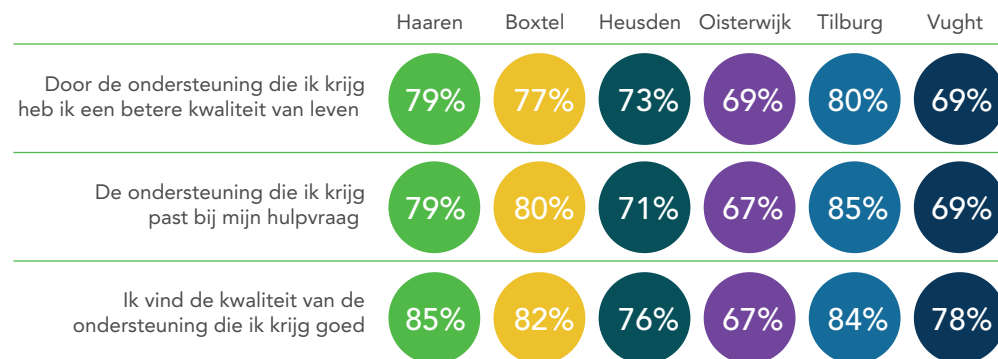
WMO-loket

	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
WMO-loket is ondergebracht bij:	Loket Wegwijs (voor inkomensondersteuning, welzijn, zorg en wonen)*	Loket Wegwijs (voor inkomensondersteuning, welzijn, zorg en wonen)*	BijeenHeusden (voor zorg, jeugd en werk)	Gemeente	Loket Z op 4 locaties in Tilburg (niet in Berkel-Enschot of Udenhout)	Wegwijs+ (voor zorg, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen)
Bereikbaarheid:	Telefonisch: elke ochtend. Vrije inloop: 3 ochtenden per week bij Loket Wegwijs in Boxtel	Telefonisch: elke ochtend. Vrije inloop: 3 ochtenden per week	Dagelijks van 9-17 uur	Telefonisch spreekuur op werkdagen van 9-10 uur	Vrije inloop op werkdagen van 10-12 uur	Maandag t/m donderdag 9-17 uur + vrijdag 9-12.30 uur
Werkwijze:	Afspraak bij Loket Wegwijs op gemeentehuis Haaren of huisbezoek	Afspraak bij Loket Wegwijs	Liefst afspraak voor gesprek aan huis	Afspraak op gemeentehuis	Afspraak bij Loket Z	Afspraak aan huis, gemeentekantoor of elke andere gewenste locatie

*De gemeenten Haaren en Boxtel werken ambtelijk samen aan de uitvoering van de WMO.

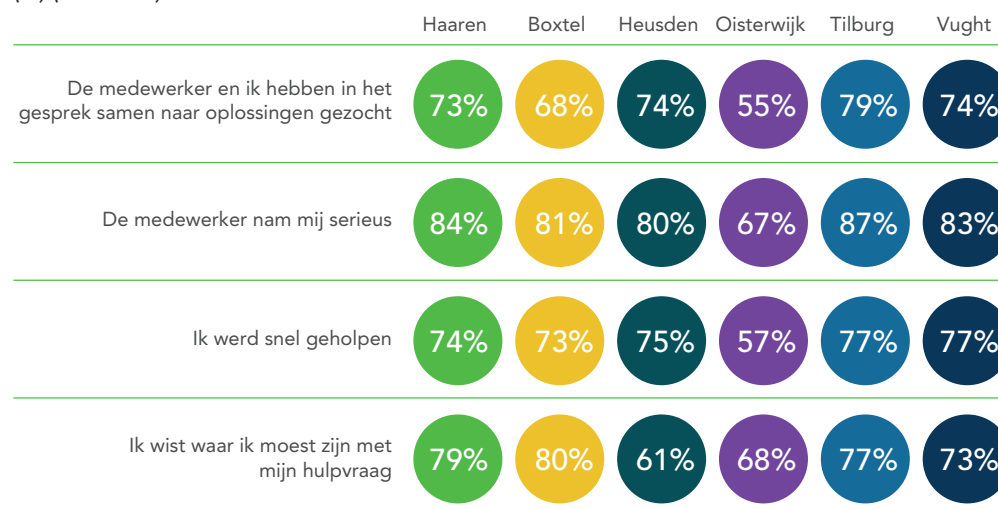
Tevredenheid cliënten WMO

Hoe tevreden zijn de WMO-cliënten over de ondersteuning die ze krijgen?
(%) (helemaal) eens

Bron: Cliëntervaringsonderzoek WMO, 2016. Voor de gemeente Heusden: Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2015/2016 Rapportage, juli 2016

Hoe tevreden zijn de WMO-cliënten over het WMO loket?
(%) (helemaal) eens

Bron: Cliëntervaringsonderzoek WMO, 2016. Voor de gemeente Heusden: Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2015/2016 Rapportage, juli 2016

Huishoudelijke hulp

In de gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden, Oisterwijk en Vught kunnen inwoners in aanmerking komen voor een 'maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden'. De gemeente bepaalt of u in aanmerking komt. Daarbij is het uitgangspunt een schoon en leefbaar huis. U bepaalt samen met de aanbieder hoeveel uren hulp hiervoor nodig is. De eigen bijdrage is voor elke gemeente gelijk. Deze wordt op basis van uw inkomen, gezinssamenstelling en leeftijd bepaald en geregeld door het CAK (Centraal Administratie Kantoor). U kunt zelf kiezen uit de organisaties waarmee de gemeente een contract heeft afgesloten. Wanneer u kiest voor een PGB (Persoons Gebonden Budget) kunt u zelf uw hulp regelen en een aanbieder kiezen.

In de gemeente Tilburg kunnen inwoners in aanmerking komen voor hulp aan huis. Als de gemeente bepaald heeft dat u in aanmerking komt, krijgt u één tot drie uur hulp per week. Afhankelijk van uw situatie betaalt u een eigen bijdrage die Loket Z samen met u berekent. Wanneer 3 uur per week onvoldoende is, wordt bekeken of uitbreiding nodig is. Over deze extra uren betaalt u geen eigen bijdrage. Inwoners kunnen alles zelf regelen met een 'Al-fahulp' of alles laten regelen door een zorgorganisatie waar de gemeente een contract mee heeft.

Gecontracteerde aanbieders per gemeente

Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Tzorg, Zorggroep Elde Actief Zorg	Tzorg Zorggroep Elde Actief Zorg	Tzorg Actief Zorg IVT zorg Wijdoenveel.nl Welthuisdiensten Hulp te huur Zorgrijk Amare	Tzorg Actief Zorg Nuevo	Tzorg Actief Zorg Nuevo Thalia Thuiszorg Acteon	Tzorg Actief Zorg Zorggroep Elde IVT Zorg Vughterstede

Bron: Gemeentelijke websites

Toelage Huishoudelijke hulp

De gemeenten Oisterwijk en Vught kennen aanvullend de 'toelage Huishoudelijke hulp'

	Wie komt in aanmerking voor toelage huishoudelijke hulp?	Mogelijkheid voor:
Oisterwijk*	Mensen die nog extra huishoudelijke hulp nodig hebben	Maximaal 6 uur per 4 weken à € 10,- per uur Maximaal 6 uur per 4 weken à € 10,- per uur
	Mantelzorgers	Maximaal 6 uur per 4 weken à € 10,- per uur Maximaal 6 uur per 4 weken à € 10,- per uur
Vught	Mensen die nog extra huishoudelijke hulp nodig hebben	Maximaal 2 uur per week à € 10,- per uur
	75-plussers die niet in aanmerking komen voor huishoudelijke hulp	Maximaal 2 uur per week à € 10,- per uur
	Mantelzorgers (anders dan de partner) die overbelast dreigen te raken	Maximaal 2 uur per week à € 5,- per uur

* De gemeente Oisterwijk heeft een beperkt budget voor de toelage huishoudelijke hulp. Daarom wordt deze verstrekt aan de mensen die dit het hardst nodig hebben.

Bron: Gemeentelijke websites

In de gemeenten Haaren, Boxtel en Heusden is de toelage Huishoudelijke hulp per 1 januari 2017 vervallen. De gemeenten Haaren en Boxtel hebben met het mantelzorgsteunpunt en de aanbieders Huishoudelijke Hulp afgesproken dat de mantelzorger maximaal voor 1 jaar huishoudelijke hulp kan krijgen als er sprake is van overbelasting. De gemeente Heusden zet het budget nu in als extra WMO-budget om hulpen in het huishouden ruimte te geven om naast schoonmaken ook een signalerende taak te vervullen.

Jeugdzorg

Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor hulp bij het opvoeden en opgroei van kinderen. Zij adviseren over jeugdhulp en zorgen dat deze beschikbaar is voor iedereen wanneer dit nodig is. Elke gemeente regelt dit anders. In de gemeenten Haaren, Boxtel en Vught is dat via het Centrum voor Jeugd en Gezin. In Heusden en Oisterwijk via het sociaal team en in Tilburg via de GGD.

De gemeenten Haaren, Boxtel en Vught werken samen met dertien andere gemeenten binnen Jeugdhulp Noordoost-Brabant. De gemeenten Heusden, Oisterwijk en Tilburg werken met vier anderen gemeenten samen binnen jeugdhulp in de regio Hart van Brabant. De samenwerkende gemeenten hebben de specialistische jeugdzorg gezamenlijk ingekocht. Het aanbod van de jeugdhulpaanbieders verschilt dus per regio.

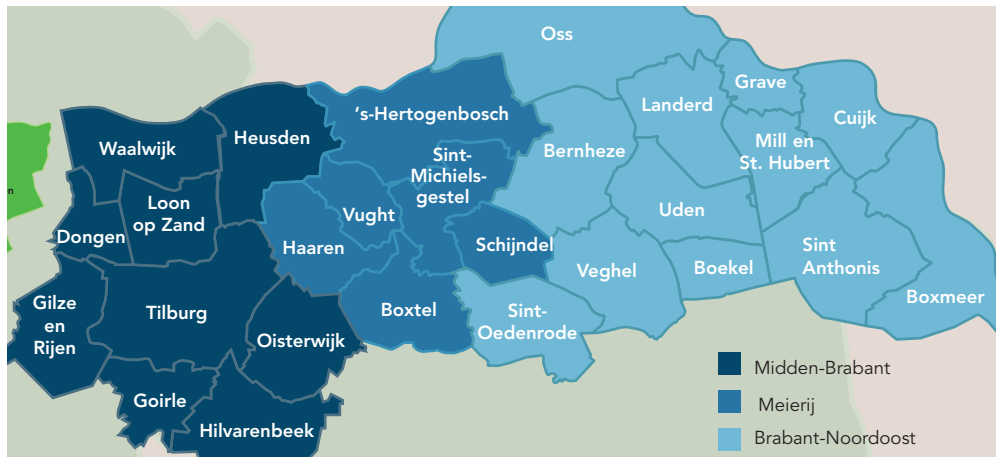
De gemeente (waar de ouder(s) met gezag woont) is verantwoordelijk voor het afgeven van de beschikking en de financiering van de zorg. De gemeente Heusden werkt beschikkingsvrij.

GGD Regio Hart voor Brabant

Alle gemeenten hebben de wettelijke taak om de gezondheid van burgers te bevorderen en beschermen tegen ziekten en calamiteiten. Deze taak hebben de gemeenten neergelegd bij de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD). De gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden, Oisterwijk, Tilburg en Vught werken allen binnen dezelfde GGD-organisatie: GGD Regio Hart voor Brabant. Binnen de GGD Regio Hart voor Brabant zijn er nog drie kleinere samenwerkingsverbanden. Dit zijn Midden-Brabant (waaronder Tilburg, Oisterwijk en Heusden), Meierij en Brabant-Noordoost.

GGD regio Hart van Brabant: bestaat uit de volgende gemeenten:

Gehandicaptenparkeerkaart

Als u ten minste een half jaar niet meer dan 100 meter kunt lopen met hulpmiddelen als een stok of krukken, kunt u een gehandicaptenparkeerkaart aanvragen. Tijdens een medisch onderzoek bepaalt een keuringsarts of u aan deze voorwaarden voldoet (of als uit eerder onderzoek blijkt dat u aan de voorwaarden voldoet). Vraagt u na 5 jaar verlenging aan? Dan is een medische keuring niet meer nodig, tenzij uw medische situatie is veranderd.

De kosten voor het aanvragen van een eigen gehandicaptenparkeerkaart verschillen per gemeente:

	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Kosten gehandicaptenparkeerkaart (max. 5 jaar geldig)	€ 75,-	Niet op de site	151,05	€ 137,20	€ 107,25	€ 97,90
Verlenging gehandicaptenkaart	€ 75,-	Niet op de site	€ 96,-	€ 64,60	€ 28,25	€ 17,45

Bron: Gemeentelijke websites

Gehandicaptenparkeerplaats

Als u een gehandicaptenparkeerkaart en auto op uw naam hebt, u niet kunt parkeren in de directe omgeving van uw woning én u geen parkeergelegenheid heeft op uw eigen terrein of de mogelijkheid om deze aan te leggen, dan kunt u een gehandicaptenparkeerplaats (op kenteken) aanvragen.

De kosten voor het aanvragen van een eigen gehandicaptenparkeerplaats verschillen per gemeente:

	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Kosten gehandicaptenparkeerplaats	€ 259,-	€ 114,-	Geen kosten	€ 305,05	€ 496,17.	€ 125,-

Bron: Gemeentelijke websites

Regiotaxi

De regiotaxi is er voor iedereen die geen gebruik kan maken van het reguliere openbaar vervoer. Bijvoorbeeld omdat u niet goed mobiel bent of omdat de gewone bus 's avonds niet rijdt.

Inwoners van de gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden en Vught maken gebruik van de regiotaxi 's-Hertogenbosch. Oisterwijk en Tilburg maken gebruik van regiovervoer Midden-Brabant.

WELZIJSVOORZIENINGEN (VERVOLG)

De regiotaxi brengt inwoners van deur tot deur binnen de regio of van/naar een plaats buiten de regio. Een reis begint en/of eindigt altijd in de regio. Binnen de eigen regio mag u vanaf elke plaats naar een andere plaats reizen. U kunt alleen naar een plaats buiten de regio reizen, vanuit een plaats binnen de regio en andersom.

Tarieven regiotaxi 's-Hertogenbosch: (geldt voor Haaren, Boxtel, Heusden, Vught)

Soort	Starttarief	Tarief per zone	Maximum reisafstand
OV-reiziger	€ 1,95	€ 1,95 per zone	5 zones
Met Wmo-pas	€ 0,65	€ 0,65 per zone	5 zones
Sociaal begeleider	€ 0,65	€ 0,65 per zone	5 zones
Medisch begeleider	Gratis		

Bron: www.regiovervoermiddenbrabant.nl

Tarieven regiovervoer Midden-Brabant sinds 1 juni 2017 (geldt voor Oisterwijk en Tilburg)

Soort	Starttarief	Kilometertarief*	Maximum reisafstand
OV-reiziger	€ 3,05	€ 0,46 per kilometer	25 km
Met Wmo-pas	€ 0,89	€ 0,151 per kilometer	25 km
Sociaal begeleider	€ 0,89	€ 0,151 per kilometer	25 km
Medisch begeleider	Gratis		

* Het aantal te betalen kilometers wordt bepaald via de kortst mogelijke route over de weg. Eventuele omrijkilometers worden dus niet in rekening gebracht.

Bron: www.regiovervoermiddenbrabant.nl

Seniorenbus

Inwoners van Vught die ouder zijn dan 55 jaar kunnen naast de Regiotaxi ook gebruik maken van de seniorenbus die wordt gerund door vrijwilligers. Deze brengt u van deur tot deur binnen Vught en Cromvoirt of naar het Jeroen Bosch Ziekenhuis en het centraal station in 's-Hertogenbosch. Een abonnement kost € 5,- per maand. De ritprijs is € 0,50. In de gemeente Heusden is een seniorenbus in oprichting.

Parel Express

In de zomermaanden rijden vrijwilligers met de Parel Express door Haaren en Oisterwijk. Het is vooral een toeristentrein, maar wordt ook ingezet voor maatschappelijke projecten en activiteiten voor ouderen.

Leerlingenvervoer

Onder bepaalde voorwaarden kan een leerling gebruikmaken van leerlingenvervoer. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. In de volgende situaties kunnen leerlingen aanspraak maken op een vergoeding voor leerlingenvervoer:

- vervoer van leerlingen met een beperking naar basisschool en voortgezet onderwijs
- vervoer van leerlingen naar (speciale) scholen voor basisonderwijs (bij een afstand groter dan 6 km)
- vervoer naar een school voor bijzonder basisonderwijs, bijvoorbeeld een christelijke of openbare school (bij een afstand groter dan 6 km)

In het voortgezet onderwijs kunnen leerlingen alleen nog aanspraak maken op bekostiging als zij vanwege hun beperking niet zelfstandig met de fiets of het openbaar vervoer kunnen reizen. De vergoeding wordt bepaald op basis van de afstand tussen de woning/opstapplaats en de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke school.

In alle zes gemeenten is een vergoeding mogelijk voor het openbaar vervoer (indien nodig met begeleider) of een (kilometer)vergoeding voor het zelf wegbrengen en ophalen van het kind door de ouders. Als er geen andere mogelijkheden zijn dan vergoedt de gemeente aangepast vervoer met een taxi(bus).

In de gemeenten Haaren, Boxtel, Oisterwijk en Tilburg is ook een vergoeding mogelijk voor het gebruik van de fiets (eventueel met begeleider). Kan uw kind (eventueel met begeleiding) op de fiets? Dan vergoeden de gemeenten Haaren en Tilburg alleen het fietsgebruik.

Ligt uw inkomen boven een drempelbedrag? Dan brengt de gemeente een eigen bijdrage in rekening. Voor leerlingen in het basisonderwijs kan de gemeente daar bovenop nog een inkomensafhankelijke bijdrage vragen. U betaalt geen eigen bijdrage als uw kind vanwege een beperking niet zelfstandig kan reizen.

	Als inkomen (peildatum 2014) hoger is dan...	...dan is de eigen bijdrage:
Haaren	€ 25.200,-	€ 302,-
Boxtel	€ 25.200,-	€ 467,-
Heusden	€ 24.300,-	De kosten voor openbaar vervoer
Oisterwijk	€ 25.650,-	De kosten voor openbaar vervoer
Tilburg	€ 25.650,-	De kosten voor openbaar vervoer
Vught	€ 25.200,-	€ 315,-

Bron: Gemeentelijke websites/aangeleverd door gemeenten

WELZIJSVOORZIENINGEN (VERVOLG)

Peuterspeelzaal/peuteropvang

In alle gemeenten kunnen kinderen vanaf 2 jaar gebruik maken van de peuterspeelzaal/peuteropvang. Plaatsing kan later zijn als er een wachtlijst is bij de peuterspeelzaal van uw keuze. De peuterspeelzalen in Heusden, Oisterwijk en Tilburg zijn alleen toegankelijk voor de inwoners van de eigen gemeente.

Kinderen gaan doorgaans twee dagdelen per week, gedurende 40 weken per jaar naar de peuterspeelzaal. In de gemeente Oisterwijk is er een mogelijkheid tot een derde dagdeel. In Haaren, Boxtel, Heusden en Tilburg zijn voor kinderen met een speciale zorgvraag ook vier dagdelen mogelijk. De lengte van het dagdeel varieert van 2 uur in Tilburg tot 3,5 uur in Haaren, Boxtel en Vught.

Harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang.

Uiterlijk 1 januari 2018 moet het peuterspeelzaalwerk in elke gemeente zijn omgevormd tot peuteropvang. Peuteropvang is dan onderdeel van de reguliere kinderopvang. Met deze omvorming zal ook het beleid t.a.v. de peuterspeelzalen veranderen. De gemeenten Haaren en Boxtel hebben deze omvorming al voor een groot deel gemaakt. Ook Oisterwijk vormt de laatste peuterspeelzalen dit jaar nog om tot peuteropvang. Heusden, Tilburg en Vught moeten de omslag nog maken.

Bijdrage ouders

Voor peuterspeelzalen die reeds zijn omgevormd tot peuteropvang, zoals in Haaren en Boxtel, kunnen ouders die werken kinderopvangtoeslag aanvragen vanuit het Rijk. Ouders die hiervoor niet in aanmerking komen (bijvoorbeeld als u niet werkt) ontvangen van de gemeente Haaren een vergoeding van maximaal € 7,18 per uur, voor maximaal twee dagdelen per week. Is uw peuteropvang duurder? Dan komen de extra kosten voor uw eigen rekening.

In Boxtel betaalt u standaard een ouderbijdrage van € 2,- per uur voor maximaal 6 uur per week. Bij meer dan zes uur per week en tot uw kind 2,5 jaar oud is betaalt u de volledige uurprijs zelf.

In de andere gemeenten (Heusden, Oisterwijk, Tilburg en Vught) zijn de peuterspeelzalen nog door de gemeente gesubsidieerd en betalen ouders een eigen bijdrage. In Oisterwijk, Tilburg en Vught betaalt u een inkomensafhankelijk tarief. In Heusden een vaste maandelijkse bijdrage. Ouders van kinderen met een speciale zorgvraag betalen een lagere ouderbijdrage.

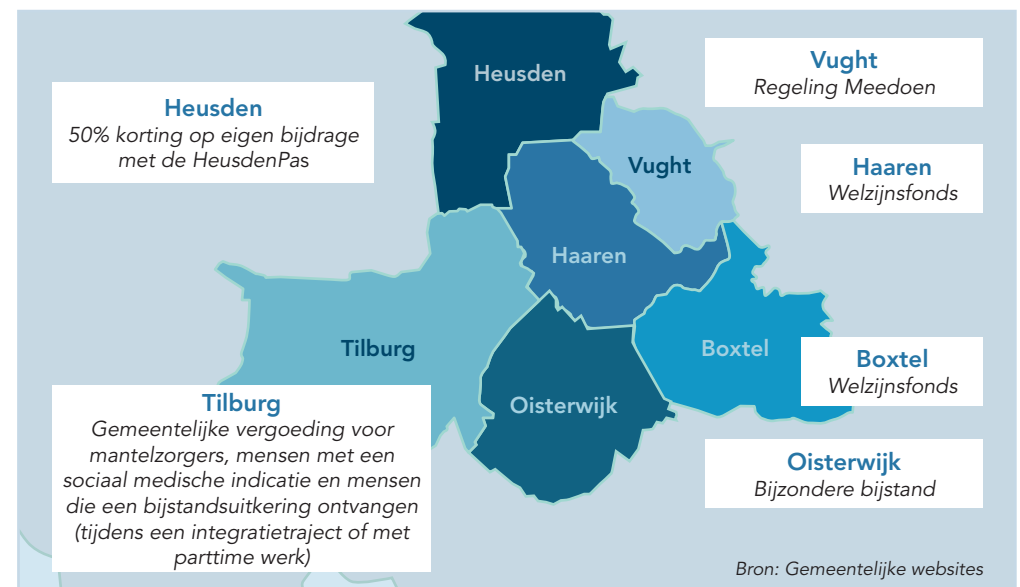
Eigen bijdrage peuterspeelzaal voor ouders die geen gebruik kunnen maken van kinderopvangtoeslag vanuit het Rijk.

	Eigen bijdrage (per uur)	Lengte dagdeel
Haaren	0,71 ¹ per uur	Ochtend 3,5 uur
Boxtel	€ 2,- per uur Vergoeding max. 6 uur per week	Ochtend 3,5 uur Middag 3 uur
Heusden	€ 45,70 per maand ² € 47,90 per maand ²	Ochtend 2,5 uur Middag 2,25 uur
Oisterwijk	€ 3,45 ³ per uur	Ochtend 2,75 uur Middag 2,25 uur
Tilburg	€ 47,- per maand ⁴	Ochtend 3 uur Middag 2 uur
Vught	€ 2,58** per uur	Ochtend 3,5 uur

¹ Gemeente financiert maximaal € 7,18 per uur. Kindertuin hanteert tarief van € 7,89 per uur. ² Bijdrage geldt voor 10,5 maanden per jaar. ³ Eigen bijdrage is inkomensafhankelijk; weergegeven in de tabel is de uurprijs voor een modaal inkomen. Uurtarief Oisterwijk varieert van € 2,21 per uur tot € 7,29 per uur; Vught van € 1,56 tot € 5,02 per uur; Tilburg van € 2,50 per maand tot € 71,- per maand. ⁴ Bijdrage geldt voor 12 maanden per jaar.

Bron: Gemeentelijke websites, websites peuterspeelzalen/peuteropvang

Iedere gemeente kent regelingen voor ouders die de eigen bijdrage voor de peuteropvang niet geheel zelf kunnen betalen.

WERK EN INKOMEN

Sociale dienst

Loket Wegwijs, ondergebracht bij MijnGemeenteDichtbij, voert de regelingen uit op het brede terrein van de sociale dienst voor de gemeenten Haaren, Boxtel en Sint-Michielsgestel. In Heusden is de sociale dienst ondergebracht bij Baanbrekers in Waalwijk. Baanbrekers vervult hierin de taak voor werk en inkomen voor de gemeente Heusden, Loon op Zand en Waalwijk. De gemeenten Oisterwijk en Tilburg hebben een eigen team werk en inkomen. De gemeente Vught heeft haar sociale dienst ondergebracht bij Wegwijs+.

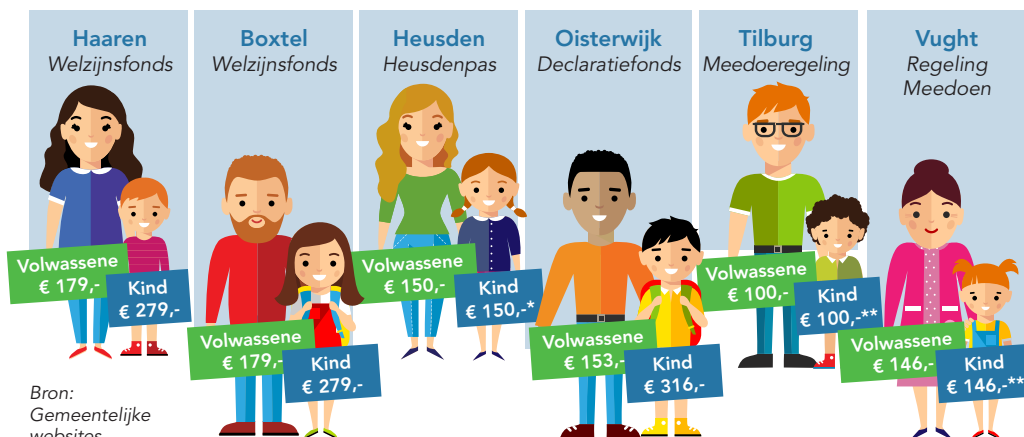
Tegenprestatie bijstandsuitkering

De gemeente Haaren en Boxtel vragen van uitkeringsgerechtigden een tegenprestatie op basis van de eigen interesse, capaciteiten en motivatie. Maatwerk is hierbij het uitgangspunt. Ook in Heusden en Oisterwijk kan van inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt, een tegenprestatie worden gevraagd in de vorm van vrijwilligerswerk of onbetaald werk. Tilburg vraagt alleen een tegenprestatie als dit ook perspectief biedt en leidt tot zingeving, kwaliteit van leven of sociale stijging. De gemeente Tilburg richt zich daarbij, evenals de gemeente Vught, in eerste instantie op de groep werkzoekenden die het verst staat van de arbeidsmarkt. Voor uitkeringsgerechtigden die dicht bij de arbeidsmarkt staan zien de gemeenten Tilburg en Vught het leveren van een maximale inzet om weer aan de slag te gaan als belangrijkste tegenprestatie.

Welzijnsfonds

Mensen met een laag inkomen kunnen van de gemeente een financiële bijdrage ontvangen om aan maatschappelijke activiteiten zoals sport of cultuur te kunnen meedoen. De naam van de regeling en de hoogte van de financiële bijdrage is per gemeente verschillend:

De hoogte van de financiële bijdrage is per gemeente verschillend

*Of deelname jeugdsportfonds (€ 225,-) of jeugdcultuurfonds (€ 450,-) of zwemblessen ABC.

**Of deelname jeugdsportfonds (€ 225,-) of jeugdcultuurfonds (€ 450,-).

Met de Heusdenpas krijgt u naast de financiële bijdrage korting op diverse cursussen en activiteiten zoals een voorstelling of entree voor het zwembad.

De financiële bijdrage uit de meedoenregeling in Tilburg kunt u uitsluitend inzetten voor 1200 geselecteerde activiteiten van 300 verschillende aanbieders. Daarbovenop heeft Tilburg voor kinderen het T-kindpakket. Dit bestaat uit een gratis bibliotheekpas, een Tjippas voor allerlei kortingen (kost € 10,-, te betalen uit de meedoenregeling) en een bijdrage van stichting leergeld voor buitenschoolse activiteiten.

Bijzondere bijstand

Bijzondere bijstand is een uitkering waarmee u extra en bijzondere kosten kunt betalen, die dringend nodig zijn en niet door een andere regeling worden vergoed. De bijzondere bijstand is een regeling op maat. Waarvoor u precies bijzondere bijstand krijgt verschilt per gemeente. Er is geen standaardlijst van vergoedingen.

Individuele inkomenstoeslag

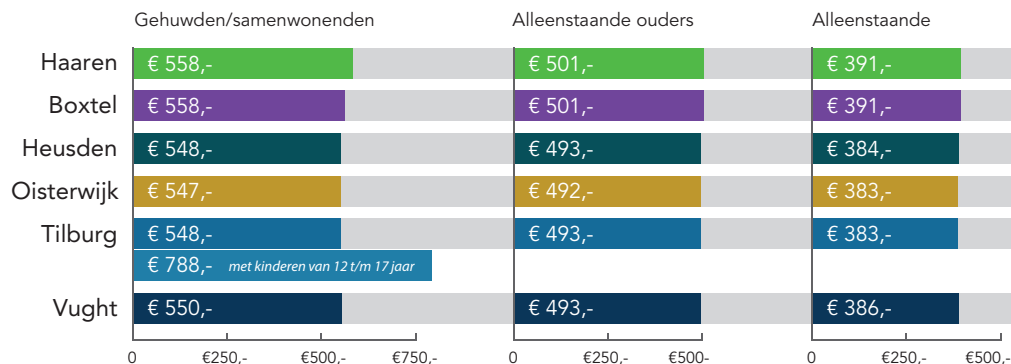
Of u in aanmerking komt voor individuele inkomenstoeslag en de hoogte ervan is afhankelijk van uw leefsituatie en de gemeente waar u woont.

Wanneer komt u in aanmerking?

	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Gedurende:	36 maanden (3 jaar)	36 maanden (3 jaar)	60 maanden (3 jaar)	36 maanden (3 jaar)	60 maanden (5 jaar)	36 maanden (3 jaar)
Hoogte inkomen	Maximaal 105% van uw bijstandsnorm	Maximaal 105% van uw bijstandsnorm	Maximaal 105% van uw bijstandsnorm	Maximaal 120% van uw bijstandsnorm	Maximaal 110% van uw bijstandsnorm	Tot 110% van het wettelijk minimumloon

Bron: Gemeentelijke websites, website van Baanbrekers.

Wat is de hoogte van de inkomenstoeslag?

Bron: Gemeentelijke websites, website van Baanbrekers.

WERK EN INKOMEN (VERVOLG)

Voedselbank

In elke gemeente, met uitzondering van Oisterwijk, is een uitgiftepunt van de voedselbank aanwezig. De inwoners van Oisterwijk gaan naar Tilburg voor voedselhulp. In de gemeente Haaren is een uitdeelpunt op het terrein van Prisma in Biezenmortel. Dit uitdeelpunt wordt vanuit de voedselbank Boxtel georganiseerd.

Overige regelingen

In elke gemeente kunt u, als u een laag inkomen heeft en aan bepaalde voorwaarden (qua inkomen en vermogen) voldoet, kwijtschelding aanvragen van gemeentelijke belastingen of deelnemen aan een collectieve zorgverzekering van VGZ en CZ. Hierdoor betaalt u minder premie en bent u toch goed verzekerd.

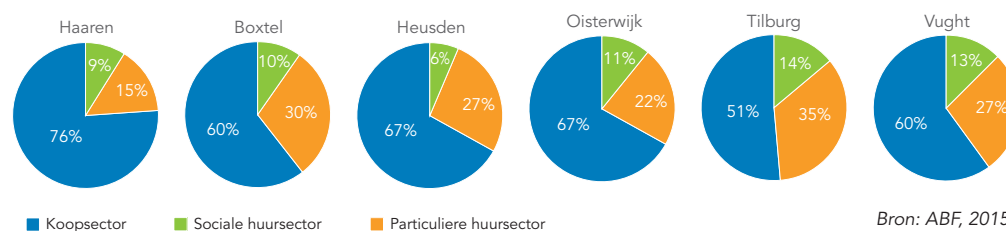
WONEN

Type woningen

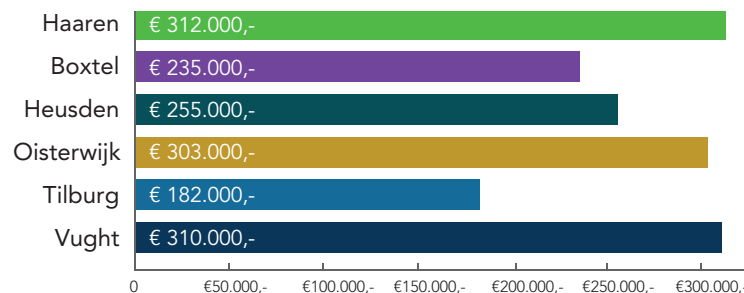
	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Eengezinswoning	88%	73%	85%	81%	65%	76%
Meergezinswoning (appartementen)	12%	27%	15%	19%	35%	24%

Bron: Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research, 2016

Eigendom woningen (huur/koop)

Gemiddelde WOZ waarde

Onroerende Zaak Belasting (OZB) Tarief

	Haaren	Oisterwijk	Heusden	Boxtel	Tilburg	Vught
OZB - tarief	0,1322%	0,1208%	0,1124%	0,1309%	0,1057%	0,1287%

Bron: COELO, Groningen 2016

Rioolheffing

Inwoners betalen rioolheffing omdat hun woningen zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering. Met de inkomsten hiervan onderhoudt de gemeente het riool. Denk bijvoorbeeld aan dagelijks onderhoud, zoals het schoonzuigen van straatputten en het repareren van gaten. Maar ook groot onderhoud, zoals het vervangen van delen van het hoofdriool. De tarieven voor rioolheffing verschillen per gemeente:

Haaren	Boxtel	Heusden
0 - 100 m³: € 227,60	0 - 200 m³: € 162,00	0 - 299 m³: € 162,24
101 - 250 m³: € 272,50	> 200 m³: € 162,00	300 - 599 m³: € 302,28
251 - 500 m³: € 360,70	+ € 1,52 per m³ extra	600 - 899 m³: € 453,36
501 - 1.000 m³: € 427,00		900 - 1199 m³: € 613,44
1.001 - 2.500 m³: € 737,50		1200 - 1499 m³: € 767,40
2.501 m³ - 5.000 m³: € 1.168,60		> 1500 m³: € 767,40
> 5.000 m³: € 1.641,35		+ € 0,39 per m³ extra

Oisterwijk	Tilburg	Vught
Eigenarenbelasting: € 100,00	Eigenarenbelasting: € 91,36	0 - 299 m³: € 242,40
Gebruikersbelasting:	Gebruikersbelasting:	> 299 m³: € 2,86 extra per m³ extra
0 - 130 m³: € 29,70	0-250 m³: € 39,37	
131 - 250 m³: € 130,00	251-500 m³: € 360,61	
251 - 500 m³: € 310,00	501-750 m³: € 667,85	
501 - 1500 m³: € 1.128,00	751-1.000 m³: € 1.024,02	
1501 - 5000 m³: € 3.450,00	> 1.000 m³ zie gemeentelijke verordening	
> 5000 m³: € 11.066,00		

Bron: Gemeentelijke websites

Woonvisie

De gemeente Haaren streeft naar een woningaanbod dat aansluit op de behoeften van alle inwoners. Daarom is er aandacht voor het bouwen van voldoende (goedkope en middeldure) woningen voor starters en het ontwikkelen van een passend aanbod voor ouderen. De woonvisie biedt ruimte voor woningaanpassingen en kleinschalige woonzorg-initiatieven, die de zelfredzaamheid verhogen. Ook ligt de focus op verduurzaming van de particuliere- en sociale huursector en nieuwbouw.

De gemeente Boxtel wil voor ieder huishouden een betaalbare woning mogelijk maken. Daarnaast focust de gemeente zich op de huisvesting van bijzondere (zorg)doelgroepen.

In de gemeente Heusden staat voorop dat inwoners zoveel mogelijk zelf kunnen bepalen hoe ze willen wonen. De gemeente koestert een variëteit aan identiteiten binnen de gemeente en zet in op een gedifferentieerd woningaanbod.

Oisterwijk richt zich met name op sociale woningbouw en woningen voor starters, ouderen en specifieke (zorggerichte) doelgroepen. Voor zover mogelijk betekent dat vraaggericht bouwen en voldoende blijven bouwen voor versterking van de leefbaarheid en toekomstgerichtheid.

De gemeente Tilburg zet in haar woonvisie in op vier thema's: aantrekkelijke woningen en woonomgeving voor verschillende leefstijlen en woonmilieus; voor iedereen een betaalbare woning; alle woningen energieneutraal en verduurzamen van de bestaande woningvoorraad en tenslotte moeten mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

De gemeente Vught zet met name in op doorstroming, waardoor betaalbare woningen of huurwoningen beschikbaar komen voor huurders.

Starterslening

De gemeente Haaren biedt starters op de woningmarkt een starterslening, dit is een aanvullende hypothecaire lening. De lening is bedoeld om het verschil te kunnen overbruggen tussen de maximale verwervingskosten (aankoopkosten + bijkomende kosten) van een woning en het bedrag dat u, op basis van het inkomen, bij de bank kunt lenen volgens de normen van de Nationale Hypotheek Garantie. De eerste 3 jaar betaalt u met een starterslening geen aflossing of rente. Het maximale te lenen bedrag in de gemeente Haaren bedraagt 20% van de verwervingskosten, met een maximum van € 15.000,-.

De andere gemeenten verstrekken op dit moment geen startersleningen (meer).

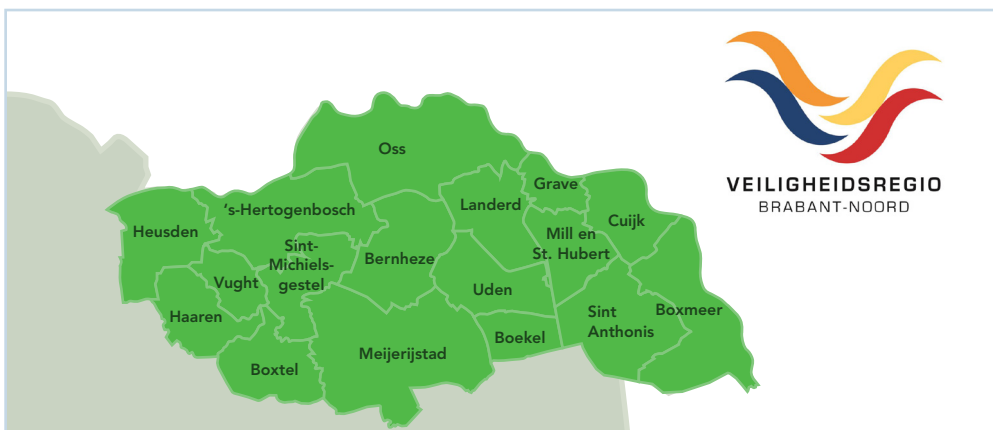

Veiligheidsregio

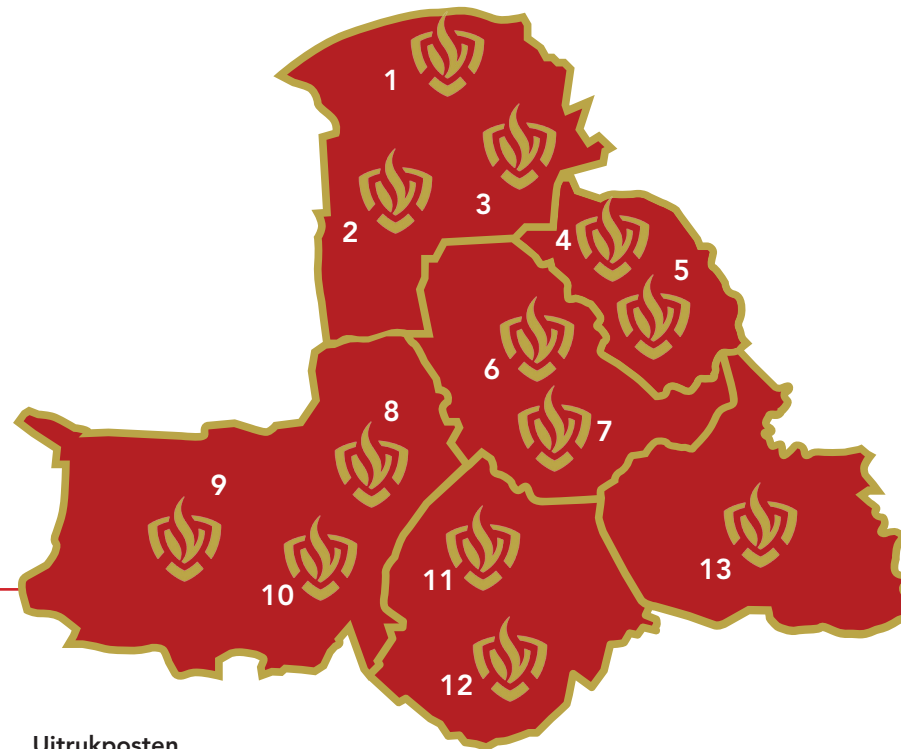
De veiligheidsregio is een samenwerkingsverband van gemeenten en hulpdiensten: brandweer en politie, GHOR (GHOR = Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio, o.a. ambulance) en bevolkingszorg. Veiligheidsregio's zijn verantwoordelijk voor de brandweertzorg, het organiseren van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening in de regio.

De gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden en Vught vallen onder de veiligheidsdienst Brabant-Noord. De gemeenten Oisterwijk en Tilburg vallen onder de veiligheidsregio Midden-Brabant.

Brandweer

Elke gemeente heeft een eigen brandweer, maar de brandweerkorpsen werken samen binnen de veiligheidsregio. Per gemeente kunnen meerdere uitrukposten zijn. Een uitrukpost verzorgt, met behulp van vrijwilligers, de basisbrandweertzorg in het eigen gebied en levert specialistische brandweertzorg aan buurposten. Als de brandweer opgeroepen wordt, wordt er gekeken welke uitrukpost het snelste ter plaatste kan zijn.

Uitrukposten

Gemeente Heusden:

1. Heusden
2. Drunen
3. Vlijmen

Gemeente Haaren:

6. Helvoirt
7. Haaren

Gemeente Oisterwijk:

11. Oisterwijk
12. Moergestel

Gemeente Vught:

4. Cromvoirt
5. Vught

Gemeente Tilburg:

8. Udenhout
9. Tilburg Centrum
10. Berkel-Enschot

Gemeente Boxtel

13. Boxtel

Hondenbelasting

	1e hond	2e hond	3e hond*
Haaren	Geen hondenbelasting		
Boxtel	Geen hondenbelasting		
Heusden	€ 59,-	€ 87,12	€ 104,76
Oisterwijk	€ 60,-	€ 88,40	€ 108,72
Tilburg	€ 103,-	€ 152,98	€ 181,73
Vught	Geen hondenbelasting		

* Zelfde tarief geldt voor elke hond meer.

Aanpak hondenpoep

In elke gemeente mag de hond alleen uitgelaten worden op plekken waar dat is toegestaan. Eigenaren van honden zijn verplicht om hondenpoep op openbare plaatsen binnen de bebouwde kom op te ruimen. In onderstaand schema vindt u de voorzieningen in de verschillende gemeenten.

	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Controle op opruimplicht	-	BOA's*	BOA's*	BOA's*	-	BOA's*
Afvalvoorziening	-	Depodogs (speciale bakken met gratis afvalzakjes)	Hondenpoep containers	Hondenpoep containers	-	-
Losloopvoorziening	Honden ravotstroken (met opruimplicht)	Honden-toiletten Uitlaat- en losloopzones (beide geen opruimplicht)	Honden-uitren-veldjes (met opruimplicht)	-	Honden-uitlaat-veldjes (met opruimplicht)	Honden-toiletten Ravotveldjes (beide geen opruimplicht)

* Buitengewoon Opsporings Ambtenaren

Onderhoud openbare ruimte

De gemeenten streven voor het onderhoud van de openbare ruimte verschillende onderhoudsniveaus na.

	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Kwaliteitsniveau onderhoud openbare ruimte	Sober en waarborgen veiligheid	Sober maar doelmatig	Veilig en heel	Bovengemiddeld niveau	Basisniveau	Centrum en wijken: A-kwaliteit (Overgang) Buitengebied: C-kwaliteit

De gemeente Haaren heeft een eigen buitendienst die samen met de WSD de openbare ruimte onderhoudt. Onlangs is de gemeente Haaren gestart met Adaptief Beheer. Hiermee legt zij de zeggenschap over de openbare ruimte terug bij de inwoners. Dit betekent dat de inwoners bepalen hoe de openbare ruimte ingericht en gezamenlijk onderhouden moet worden. Bijvoorbeeld het aanleggen van een voetpad of meer of minder maaien van het plantsoen. De gemeente Haaren zet de komende vier jaar samen met de inwoners in op innovatie op het gebied van riolering en klimaataanpassingen.

De gemeente Boxtel maakt voor wegen, riolen, groen, kunstwerken, openbare verlichting en speelvoorzieningen gebruik van geautomatiseerde beheersystemen. Op basis van jaarlijkse inspecties worden onderhoudsprogramma's opgesteld en uitgevoerd. Bij groenbeheer en straatreiniging wordt gebruik gemaakt van beeldkwaliteitsbestekken (verschillende kwaliteitsniveaus per gebied).

De gemeente Vught heeft een eigen buitendienst die samen met de WSD (sociale werkvoorziening) de openbare ruimte onderhoudt. In het kader van de Meerjarenonderhoudsraming Openbare Ruimte (MOR) is de laatste jaren fors geïnvesteerd in het onderhoud aan riolering en straatwerk.

In de gemeente Tilburg zorgen het sociaal werkbedrijf en marktpartijen voor het onderhoud. Ook de inwoner wordt veelvuldig betrokken bij het schoonhouden van en meedenken over de omgeving.

Duurzaamheidsvisie

In de gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden, Tilburg en Vught staat duurzaamheid hoog op de agenda. Ook in de gemeente Oisterwijk wordt duurzaamheid steeds belangrijker.

De gemeenten Haaren, Boxtel en Heusden werken op dit moment aan het opstellen van een duurzaamheidsagenda, met daaraan gekoppeld een uitvoeringsprogramma: hoe gaan we het doen? De inhoud komt vooral vanuit de samenleving.

De gemeente Haaren wil in 2050 energieneutraal zijn en heeft een energiescan laten uitvoeren om inzicht te hebben in de haalbaarheid van deze ambitie. In de energiescan is het huidige energiegebruik van zowel particuliere, openbare, zakelijke als agrarische voorzieningen in beeld gebracht met daarbij de mogelijkheden voor besparing en opwekking.

Boxtel heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn aangescherpt en zet erop in om deze ambitie reeds in 2030 te verwezenlijken. Inwoners zijn in de gelegenheid gesteld een Energie Prestatie Advies (EPA) te laten uitvoeren, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe de woning kan worden verduurzaamd en wat de terugverdientijden hiervan zijn. 500 huishoudens hebben hier gebruik van gemaakt en 25% daarvan heeft reeds maatregelen getroffen. Ecomediators worden nu ingezet om geïnteresseerden verder te ondersteunen. Met de woonstichting zijn afspraken gemaakt dat nieuwbouw energieneutraal gebouwd wordt en geen gasaansluiting krijgt.

Ook de gemeente Tilburg wil in 2045 een klimaatneutrale stad zijn. Daarvoor heeft de gemeente met de woningcorporaties afspraken gemaakt over het verduurzamen van de bestaande sociale woningvoorraad. Uiterlijk in 2020 moet alle nieuwbouw energieneutraal worden gebouwd. Duurzaam maken van de particuliere woningen stimuleert de gemeente door informatievoorziening.

De gemeente Vught legt haar besluiten langs een duurzame maatlat. De gemeente Vught heeft de ambitie in 2050 klimaatneutraal te zijn en heeft met de woningcorporatie afspraken gemaakt over verduurzaming van de sociale woningvoorraad.

Verduurzaming eigen gemeentelijke organisatie

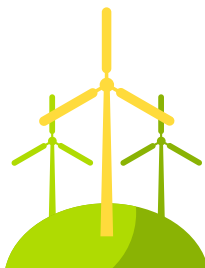
In alle zes gemeenten is duurzaamheid een criterium bij de inkoop van producten en diensten. Ook nemen alle zes gemeenten actief maatregelen voor energieopwekking en het verminderen van energieverbruik binnen de eigen gemeentelijke organisatie: gemeentehuizen en openbare verlichting zijn voorzien van 100% groene stroom, energiezuinige lampen en diverse gemeentelijke gebouwen zijn of worden voorzien van zonnepanelen.

De gemeente Haaren gaat in 2017 de meerjarenonderhoudsprogramma's herschrijven om invulling te geven aan de doelstelling dat alle gemeentelijke gebouwen in 2030 energieneutraal zijn.

De gemeente Boxtel laat momenteel energiescans uitvoeren; eerst voor het gemeentehuis en vervolgens voor alle gemeentelijke gebouwen om een concreet plan te maken om energie te kunnen besparen.

De gemeente Heusden laat momenteel verbeterplannen opstellen voor de beide gemeentehuizen en het zwembad om een CO₂-reductie te kunnen behalen.

Ook hebben alle gemeenten, met uitzondering van Tilburg, gedifferentieerde tariefberekening (Diftar) ingevoerd bij de afvalinzameling. Dit houdt in dat hoe meer afval u aanbiedt, hoe meer u betaalt. Bovendien is het aanbieden van groen afval goedkoper dan restafval (of zelfs gratis). Inwoners worden daarmee gestimuleerd afval beter te scheiden, waardoor de hoeveelheid restafval afneemt en minder afval hoeft te worden verbrand, wat leidt tot CO₂-reductie.

Samenwerkingsverbanden

In elke gemeente zijn diverse burgerinitiatieven (zoals energiecoöperaties en biodiversiteitsteams) op het gebied van duurzaamheid die actief worden ondersteund door de betreffende gemeente en waarmee de gemeenten nauw samenwerken om de particuliere markt te verduurzamen. De gemeenten zijn ook buiten de eigen gemeente actief in diverse samenwerkingsverbanden op het thema duurzaamheid. Voorbeelden hiervan zijn:

Vijf van de Meijerij

De 'Vijf van de Meijerij' (Haaren, Boxtel, Sint-Michielsgestel, Vught, 's-Hertogenbosch) en de gemeente Heusden werken samen aan hun verduurzamingsdoelstellingen.

Energietransitie VNG en NO-Brabant

De Vereniging Nederlandse Gemeenten en de gemeenten uit de regio Noordoost-Brabant onderzoeken gezamenlijk hoe de energietransitie vorm te geven. Gemeente Boxtel is trekker van dit traject om tot een regionale energiestrategie te komen.

Deal: Op weg naar energieneutrale woningen in Hart van Brabant

De gemeenten Oisterwijk, Heusden en Tilburg hebben in 2015 met in totaal 35 partijen de deal ondertekend 'Op weg naar energieneutrale woningen in Hart van Brabant'. Met financiering vanuit de regio wordt de pilot in Drunen-Noord, waar 1.350 woningeigenaren zijn benaderd, 106 energieadviezen en bij 40 woningen energiebesparende maatregelen zijn uitgevoerd, nu uitgerold over de hele gemeente Heusden. De resultaten worden met belangstelling gevolgd binnen de regio voor een mogelijke regionale uitrol.

DUURZAAMHEID (VERVOLG)

Brabant woont slim

'Brabant woont slim' is een regionale samenwerking van 18 gemeenten (waaronder Haaren, Boxtel en Vught), energiecoöperaties en bedrijven in Noordoost-Brabant met als doel de koopwoningen in Noordoost-Brabant te verduurzamen. Dit door woningeigenaren te verleiden en te begeleiden bij het treffen van energiebesparende maatregelen.

Samen Slim Rijden

Samen met de provincie Noord-Brabant en BMWi is Duurzaam Energie Haaren (DEH) het pilotproject 'Samen Slim Rijden' gestart. Vanaf begin 2017 rijden er elektrische deelauto's in Helvoirt. Deze worden beschikbaar gesteld door BMWi. Het is de bedoeling dat de bewoners van Helvoirt deze auto's samen gaan delen. Hierdoor worden besparingen op meerdere vlakken behaald.

MOED

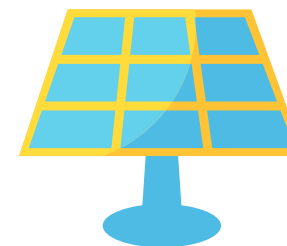
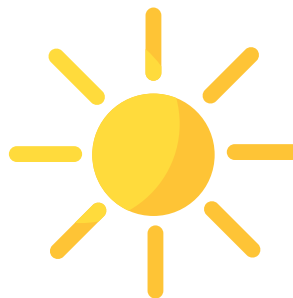
MOED staat voor de Midden-Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij voor Energie en Duurzaamheid. Het is een, door de overheid geïnitieerde, publiek-private onderneming in oprichting die samen met ondernemers, onderwijs en overheid invulling geeft aan collectieve duurzame energieopwekking in de regio Hart voor Brabant (waaronder Oisterwijk en Tilburg).

Greentech Park

De gemeente Boxtel heeft de afgelopen vijf jaar sterk geïnvesteerd in innovatie op het gebied van energie (Greentech Park). Hier werken overheid, bedrijven en onderwijsinstellingen samen aan ideeën om groene reststromen om te zetten in energie als alternatief voor de fossiele brandstoffen, aan coöperatieve projecten op het gebied van energiebesparing en het ontwikkelen van een warmtenet en het biomassaplein (opent eind 2017). Ook lopen er projecten op het gebied van plattelandsvernieuwing, nieuwe onderwijsconcepten en duurzaam wonen.

Klimaatverbond

De gemeenten Haaren, Boxtel en Tilburg zijn aangesloten bij het klimaatverbond; een netwerk van meer dan 150 gemeenten, provincies en waterschappen die samenwerken aan de energietransitie van fossiele brandstoffen tot 100% hernieuwbaar.

Gemeentelijke subsidie

Er zijn diverse landelijke subsidieregelingen voor duurzame voorzieningen. De gemeenten Boxtel en Tilburg bieden hierop aanvullende subsidiemogelijkheden, waarvoor uitsluitend de inwoners van die gemeenten in aanmerking komen. Er zijn momenteel nog geen duurzaamheidsubsidies beschikbaar vanuit de gemeenten Haaren, Oisterwijk en Vught, maar de gemeenten Haaren en Oisterwijk zijn bezig met het maken van een subsidieregeling.

Boxtel en Tilburg: Duurzaamheidslening

Voor duurzaamheidsmaatregelen, zoals een warmtepomp, zonneboiler, HR ketel (met zonneboiler) en zonnepanelen kennen de gemeenten Boxtel en Tilburg de gemeentelijke duurzaamheidslening. De hoogte van de lening is minimaal € 2.500,- en maximaal € 15.000,-. De rente bedraagt 2% en de looptijd is maximaal 10 jaar tot een bedrag van € 7.500,- en 15 jaar voor grotere bedragen.

In Tilburg komen alleen woningen met een WOZ-waarde van max. € 350.000,- hiervoor in aanmerking.

Haaren onderzoekt de mogelijkheden om een duurzaamheidslening in te voeren.

Tilburg: Isolatie koopwoningen

Huiseigenaren in Tilburg (WOZ-waarde max. € 350.000,-) kunnen ook subsidie aanvragen voor vloerisolatie, gevelisolatie, HR++ glas en triple glas en dakisolatie. De hoogte van de subsidie hangt af van het aantal maatregelen.

Aantal maatregelen	Subsidie percentage	Maximum subsidie per woning
Eén maatregel	20% subsidie	€ 425,- per woning
Twee maatregelen	17,5% subsidie	€ 750,- per woning
Drie maatregelen	15% subsidie	€ 1.000,- per woning

Het minimale bedrag is € 75,-. Er is een budget van 1 miljoen euro voor minimaal 2.000 woningen.

Tilburg: Subsidie groene daken

Burgers, bedrijven, instellingen, woningcorporaties en verenigingen van eigenaren in de gemeente Tilburg kunnen vanaf 1 juli 2017 voor bestaande bouw en nieuwbouw subsidie aanvragen voor de aanleg van groene daken. Van de werkelijke kosten per m² (minimaal 6 m²) wordt 50%, met een maximum van € 25 per m² vergoed. Particulieren ontvangen maximaal € 2.500 subsidie. Verenigingen van eigenaren, instellingen, bedrijven en woningcorporaties maximaal € 25.000.

Haaren: Subsidie energiescan

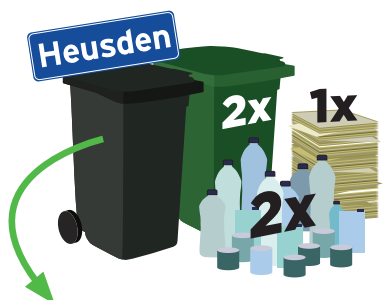
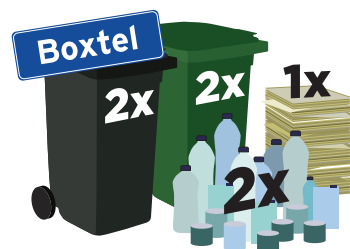
Om de inwoners te stimuleren hun woningen te verduurzamen, is een regeling in voorbereiding voor de subsidiering van een energiescan.

Afvalbeleid

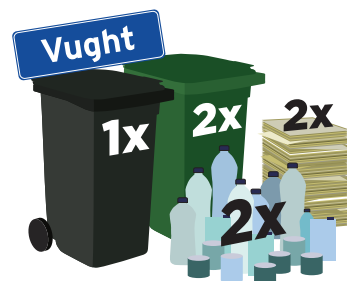
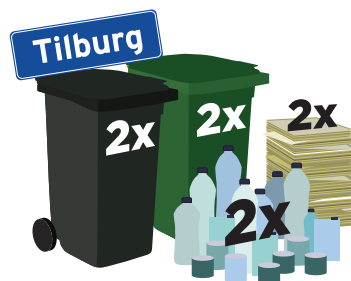
De frequentie van het ophalen van afval is verschillend per gemeente.

Vanaf 2018 wordt restafval 1x per maand, opgehaald en GFT niet meer in januari en februari. Vanaf oktober 2017 wordt PMD (Plastic, Metaal en Drankkartons) 2x per maand opgehaald (nu 1x per maand, alleen plastic).

Restafval moet naar ondergrondse container in buurt worden gebracht.

Bron: Gemeentelijke websites

Afvalkosten

In Tilburg betaalt ieder huishouden hetzelfde vaste tarief. In de andere gemeenten betalen de inwoners naast een vast tarief de kosten per lediging van de container.

	Vast tarief	Restafval per container	GFT per container
Haaren	€ 76,60	60 liter € 2,80 140 liter € 5,50 240 liter € 10,-	60 liter € 1,-* 140 liter € 1,50* 240 liter € 2,50*
Boxtel	Eenpersoonshuishouden: € 138,- Meerpersoonshuishouden: € 168,- Voor hoogbouw zonder eigen container: Eenpersoonshuishouden: € 168,- Meerpersoonshuishouden: € 250,-	140 liter: € 3,67 ** 180 liter: € 4,27 ** 240 liter: € 6,29 **	Gratis
Heusden	€ 87	€ 1,60 per vuilniszak in ondergrondse container***	Gratis
Oisterwijk	€ 102	140 liter: € 5,20 240 liter: € 9,45	Gratis
Tilburg	€ 236,93	Gratis	Gratis
Vught	Eenpersoonshuishouden € 85,20 Meerpersoonshuishouden € 131,40	40 liter : € 3,25 140 liter: € 7,50 240 liter: € 12,05	140 liter: € 2,- 240 liter € 3,40

* Vanaf 2018 gratis

** Binnenkort wordt gestart met pilot voor omgekeerd inzamelen (restafval moet zelf worden weggebracht)

*** Is nog niet overal ingevoerd, waar dat nog niet het geval is kost een container van 140 liter € 4,91 en van 240 liter € 8,33

Bron: Gemeentelijke websites

Milieustraat

Elke gemeente heeft een milieustraat. In de gemeente Haaren zijn in de dorpen Biezenmortel, Helvoirt en Esch groenbrengpunten. Groenafval kan hier gratis worden ingeleverd. In de gemeente Tilburg is ook een milieustraat in Berkel-Enschot. In Berkel-Enschot kan geen bouw- en sloopafval, gipsplaten en -blokken, dakleer en bitumen, grond, puin, grind, geïmpregneerd hout, Klein Chemisch Afval (KCA), asbest en grof restafval worden ingeleverd. Metalen, papier, karton, tempex, piepschuim, snoeihout, grof tuinafval, glas, textiel, schoenen, hout, laminaat niet geïmpregneerd, autobanden zonder velg (max. 5 per jaar), grof huisvuil, hard plastic, tapijt en groot elektrisch afval kan wel ingeleverd worden in Berkel-Enschot.

AFVAL (VERVOLG)

Toegang milieustraat

De milieustraat in Tilburg is met een speciale milieupas ook toegankelijk voor bedrijven. In Boxtel wordt er streng op toegezien dat de milieustraat uitsluitend door inwoners van de gemeente Boxtel wordt gebruikt, omdat inwoners ook via de afvalstoffenheffing voor het gebruik van de milieustraat betalen.

	Toegangsbevijs	Betaling
Haaren	Legitimatiebevijs	Per PIN
Boxtel	Knipkaart, aanvullend kan om legitimatie worden gevraagd	Via afvalstoffenheffing + Knipkaart: € 2,- per knip
Heusden	Legitimatiebevijs	Per PIN
Oisterwijk	Legitimatiebevijs	Per PIN
Tilburg	Milieupas	Milieupas
Vught	Legitimatiebevijs	Per PIN

Bron: Gemeentelijke websites

Kosten milieustraat

De kosten voor het inleveren van afval op de milieustraat zijn verschillend per gemeente.

	Restafval	Bouw- en sloopafval	Puin en grind	Tuin- en snoeiafval
Haaren	€ 0,10 per kilo	€ 0,05 per kilo	€ 0,05 per kilo	Gratis
Boxtel	Vuilniszak € 2,- € 20,- per m ³	Kan niet worden ingeleverd op de milieustraat	€ 12,- per m ³ (max 1 m ³)	€ 2,- per m ³
Heusden	€ 0,12 per kilo*	€ 0,12 per kilo	€ 0,12 per kilo	Gratis
Oisterwijk	Tot 0,25 m ³ : € 5,50 0,25 - 0,5 m ³ : € 11,- 0,5 - 1,0 m ³ : € 22,- 1 - 1,5 m ³ : € 33,- 1,5 - 2 m ³ : € 44,- > 2 m ³ : € 26 per m ³	Tot 0,25 m ³ : € 5,50 0,25 - 0,5 m ³ : € 11,- 0,5 - 1 m ³ : € 22,- 1 - 1,5 m ³ : € 33,- 1,5 - 2 m ³ : € 44,- > 2 m ³ : € 26 per m ³	Eenassige aanhangwagen: € 12,50 Dubbelassige aanhangwagen: € 17,50	Tot 2 m ³ : gratis. > 2 m ³ : € 12,50 per m ³
Tilburg	0-1 m ³ : € 5,- 1-2 m ³ : € 10,- 2-3 m ³ : € 15,- 3-4 m ³ : € 20,- 4-5 m ³ : € 25,-	€ 0,167 per kilo	€ 0,026 per kilo	Gratis
Vught	€ 0,15 per kilo	€ 0,15 per kilo	€ 0,15 per kilo	Gratis (wordt ook 2x per jaar aan huis opgehaald)

* Fijn restafval in ondergrondse container à € 1,60 per inworp

Bron: Gemeentelijke websites

Openingstijden milieustraat

Haaren Woensdag 13.30-16.30u Zaterdag 9.00-15.00u	Groenbrengpunten Vrijdag <i>oneven weken</i> Helvoirt: 15.00-18.00u Zaterdag <i>oneven weken</i> Biezenmortel: 10.00-12.00u Esch: 13.30-15.30u	Boxtel Woensdag-vrijdag 12.30-15.00u Zaterdag 10.00-16.00u	Heusden Dinsdag-vrijdag 13.30-16.00u Zaterdag 9.00-15.00u

Oisterwijk Woensdag en vrijdag 13.30-16.30u Zaterdag 10.00-16.00u	Tilburg Maandag-vrijdag 10.00-17.00u Zaterdag 8.00-17.00u	Berkel-Enschot Zaterdag 9.00-16.00u <i>Eens in de 2 weken. Vanaf september iedere zaterdag.</i>	Vught Woensdag en vrijdag 12.30-17.00u Zaterdag 9.00-16.00u

Bron: gemeentelijke websites

Sportbeleid

De gemeenten Haaren en Vught kennen geen specifiek sportbeleid. De ambities voor de gemeenten Boxtel en Tilburg zijn vastgelegd in een sportnota. De gemeente Heusden heeft in plaats van een specifiek sportbeleidsplan bewust gekozen voor een ontwikkelplan waarin sport ingezet wordt als middel voor het bereiken van maatschappelijke doelstellingen. De gemeente Oisterwijk heeft sportbeleid vastgelegd in een kadernota sport en bewegen 2013-2030.

Ondersteuning aan sportverenigingen

	Vaste bijdrage per jaar	Toeslag per jeugdlid per jaar
Haaren	€ 200,-	€ 30,-
Boxtel	-	Bedrag onbekend
Heusden	Afhankelijk van aantal jeugdleden: € 224,- bij 20-40 € 404,- bij 50-99 € 583,- bij 100-149 € 763,- bij 150-199 € 852,- bij 400-599 € 900,- vanaf 600	€ 9,-
Oisterwijk	-	€ 18,50
Tilburg	-	Wordt jaarlijks bepaald door het budget te delen door het aantal jeugdleden van Tilburgse verenigingen
Vught	Voor verenigingen die geen tot weinig eigen inkomsten kunnen verwerven uit kantine/horeca € 500,- per 100 leden. Per team met kwetsbare of oudere sporters € 1.000,-	Afhankelijk van type vereniging: buitensportverenigingen € 37,50 binnensportverenigingen € 45,- zwemverenigingen € 57,50

Bron: Aangeleverd door gemeenten

In iedere gemeente zijn enkele sportaccommodaties in eigendom van de gemeente, die verenigingen tegen een gesubsidieerd bedrag kunnen huren. De meerderheid van de sportaccommodaties is privaat eigendom.

De gemeente Haaren wil ook een rol vervullen bij de totstandkoming van accommodaties. Wanneer het ontbreekt aan investeringsmogelijkheden, springt de gemeente mogelijk bij. De instandhouding is een verantwoordelijkheid van de gebruikers zelf. Daarnaast kent Haaren ook projectsubsidies voor sportverenigingen. In de gemeenten Boxtel en Oisterwijk zijn er stimuleringsregelingen voor specifieke thema's. De gemeente Boxtel zorgt voor onderhoud van gemeentelijke accommodaties en subsidies voor private accommodaties. De gemeente Oisterwijk verstrekt subsidie voor het onderhoud van private accommodaties. De gemeente Tilburg kent subsidies voor evenementen en talentontwikkeling.

Sport en onderwijs

In de gemeenten Boxtel, Heusden, Oisterwijk, Tilburg en Vught zijn combinatiefunctionarissen actief om sport met het onderwijs te verbinden.

Sjors Sportief en Sjors Creatief

In de gemeente Oisterwijk kunnen kinderen gebruik maken van het programma Sjors Sportief en Sjors creatief. Dit is een programma waarbij kinderen kennis kunnen maken met sportieve, respectievelijk creatieve activiteiten zonder meteen lid te hoeven worden van een club. In de gemeente Tilburg kunnen kinderen gebruik maken van het programma 'Try out cultuur' van Sjors Creatief.

Jeugdsportfonds en jeugdcultuurfonds

De Stichting Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds Nederland wil dat alle kinderen lessen op kunst en cultuurgebied kunnen volgen en kunnen sporten. Kinderen van 4 tot en met 17 jaar uit financieel minder draagkrachtige gezinnen kunnen een vergoeding aanvragen voor contributie en/of materiaal. Het fonds bepaalt op basis van de aanvraag de hoogte van het uit te keren bedrag.

Maximale vergoeding per jaar	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Jeugdsportfonds	-	-	€ 225,-	-	€ 225,-	€ 225,-
Jeugdcultuurfonds	-	-	€ 450,-	-	€ 450,-	€ 425,-

Bron: www.jeugdcultuurfonds.nl, www.jeugdsportfonds.nl

Als gebruik wordt gemaakt van het Jeugdcultuurfonds kan geen beroep meer worden gedaan op de gemeentelijke regeling voor mensen met een laag inkomen. In Heusden is dit de Heusdenpas, in Tilburg de Meedoenregeling en in Vught de regeling Meedoen. Deelnemers aan het Jeugdsportfonds kunnen met de Heusdenpas nog wel gebruik maken van de korting die men bij diverse organisaties krijgt.

In de gemeenten Haaren, Boxtel en Oisterwijk kunnen kinderen geen gebruik maken van het landelijk fonds, maar wel ondersteuning krijgen voor contributie en/of materiaal via de gemeentelijke regelingen: het Welzijnsfonds in de gemeenten Haaren en Boxtel (€ 279) en het Declaratiefonds in de gemeente Oisterwijk (€ 316,-). Zie meer informatie hierover bij het Thema Werk en Inkomen.

Cultuurbeleid

De gemeenten Boxtel, Heusden, Oisterwijk, Tilburg en Vught hebben cultuurbeleid. De gemeenten Boxtel en Heusden zijn op dit moment samen met verschillende culturele partners bezig nieuw beleid vorm te geven. In de gemeente Haaren is geen specifiek cultuurbeleid, maar zijn er in de praktijk wel regelingen zoals ondersteuning aan verenigingen en regelingen om deelname aan cultuur te bevorderen.

Ondersteuning culturele verenigingen

	Vaste subsidie per jaar	Toeslag per (jeugd)lid per jaar
Haaren	€ 200,-	€ 30,- per jeugdlid
Boxtel	Bedrag onbekend	
Heusden	Harmonie en fanfare: € 4.181,- (1e en 2e divisie), € 2.509,- (3e divisie en lager) Musical- en toneelverenigingen: € 1.672,- Zang- en overige muziekverenigingen: € 669,- Oudheidkundige musea en heemkundekring: € 1.672,- Gilden, schutsen-, carnavals- en vrouwenverenigingen € 440,-.	Harmonie en fanfare, musical- en toneelverenigingen, zang- en overige muziekverenigingen: € 71,- per jeugdlid. Harmonie en fanfare: > 150 leden € 2.509,- extra.
Oisterwijk	-	Harmonie en fanfare: € 250,- per jeugdlid € 165,- per volwassen lid Overige culturele verenigingen: € 22,- per (jeugd)lid
Tilburg	Financiële ondersteuning voor het dekken van de exploitatiekosten	-
Vught	Jaarbasis € 260.000,- buitenschoolse cultuureducatie, voor verschillende partijen en het cultuurnetwerk. Jaarbasis € 350.000,- ter ondersteuning amateurgezelschappen en sociaal culturele partijen in Theater de Speeldoos. Harmonie Vught: € 14.420,-, Harmonie Cromvoirt: € 12.180,- Zangvereniging: € 600,- Carnavalsvereniging: € 1.700,-	-

In de gemeente Haaren kunnen verenigingen tegen een kleine vergoeding gebruik maken van gemeenschapshuizen. De gemeente Heusden en Tilburg subsidiëren ook een kunstencentrum waar culturele lessen gegeven worden. Docenten zijn in dienst van het kunstencentrum of worden ingehuurd als zzp-er. Ook ondersteunt de gemeente Heusden creativiteitscentra bij <25 activiteiten met € 10.454,- en bij >25 activiteiten met € 16.726,-. In de gemeente Oisterwijk kunnen verenigingen gratis les geven in de culturele centra, gevestigd in Oisterwijk en Moergestel. In Vught krijgt Theater de Speeldoos een subsidie voor het ondersteunen van culturele verenigingen in de huisvesting.

De gemeente Haaren werkt met projectsubsidies. Deze worden alleen verstrekt aan vernieuwende initiatieven. In de gemeenten Boxtel, Heusden en Oisterwijk kunnen alle culturele verenigingen project/activiteitsubsidies aanvragen. In de gemeente Heusden kunnen grootschalige culturele evenementen een waarderingssubsidie van € 2.508,- krijgen. In de gemeente Vught kunnen culturele verenigingen subsidie aanvragen voor incidentele culturele activiteiten, subsidie via de Regeling Budget-Basis Subsidie, de Regeling Stimuleringsubsidie Amateurkunstbeoefening en de Regeling Stimuleringsubsidie Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed.

Cultuur en onderwijs

De basisscholen in de gemeenten Boxtel, Heusden, Oisterwijk, Tilburg en Vught doen mee met de regeling CmK (Cultuureducatie met Kwaliteit). Dit is een regeling waarmee scholen en cultuurmakers een kwalitatief goed cultureel lesaanbod kunnen aanbieden. Een cultuurcoach, combinatiefunctionaris of marktplaatshouder zorgt voor de verbinding tussen de cultuurmakers en de scholen.

In de gemeenten Haaren organiseren de scholen hun cultureel lesaanbod zelf op een eigen wijze. Er is geen marktplaatshouder aanwezig.

Bibliotheek

In de gemeente Haaren is geen bibliotheek aanwezig. Nadat de bibliotheek werd gesloten zijn er in Haaren, Esch en Helvoirt burgerinitiatieven ontstaan voor het uitlenen en ruilen van boeken. De gemeente ondersteunt de scholen financieel voor het onderhouden van een schoolbibliotheek. De inwoners van de gemeente Haaren kunnen ook lid worden van de bibliotheek Midden-Brabant (met vestigingen in de gemeente Oisterwijk en Tilburg) of Bibliotheek de Meierij (met vestigingen in Vught en Boxtel), maar betalen voor een jeugd- of jongerenabonnement € 35,-. Bij bibliotheek de Meierij betalen volwassen inwoners van de gemeente Haaren € 40,- extra.

In zowel Boxtel als Vught is één bibliotheekpunt aanwezig. Per 1 juli 2017 houdt Bibliotheek de Meierij op te bestaan en vinden de bibliotheken van Boxtel en Vught aansluiting bij Bibliotheek 's-Hertogenbosch. De vestigingen in Boxtel en in Vught blijven beiden bestaan.

In Heusden is één bibliotheekorganisatie aanwezig met vestigingen in Drunen, Oudheusden en Vlijmen.

In Oisterwijk zijn twee bibliotheken aanwezig, één in Oisterwijk en één in Moergestel. De gemeente hecht belang aan een fysieke, educatieve en digitale bibliotheek voor haar inwoners.

De gemeente Tilburg kent meerdere bibliotheken, drie in Tilburg zelf en twee in de dorpen Berkel Enschtot en Udenhout.

Aantal scholen in de gemeente

	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Basisschool	5	10	14	8	52	9
Voortgezet onderwijs	-	3	1	1	16	1
Speciaal onderwijs	-	3	-	2	7	3

Bronnen: Gemeentelijke websites, www.onderwijsinspectie.nl

De gemeente Boxtel heeft ook scholen voor middelbaar Beroepsonderwijs. De gemeente Tilburg heeft scholen voor middelbaar- en hoger beroepsonderwijs en een Universiteit.

Beleid t.a.v. spreiding van scholen

Alle zes gemeenten geven aan het belangrijk te vinden dat kinderen in de eigen buurt basisonderwijs kunnen volgen. Voor de gemeenten Haaren en Oisterwijk is het een belangrijke kernfunctie in dorpen en wijken. Of in iedere kleine kern een basisschool behouden blijft is uiteindelijk een besluit van het schoolbestuur.

Brede scholen

Een Brede School is een samenwerkingsverband tussen verschillende sectoren die samen werken aan een brede leer- en leefomgeving in de vrije tijd én op school, met als doel maximale ontwikkelingskansen voor alle kinderen en jongeren.

De gemeente Haaren heeft een brede school in Haaren en Helvoirt. In de gemeente Boxtel zijn op alle kinderdagverblijven en basisscholen brede school activiteiten.

Heusden heeft een MFA, dit is vergelijkbaar met een brede school. Daarnaast zijn bij verschillende scholen de kinderopvang of de peuterspeelzaal gehuisvest. De gemeente Oisterwijk heeft vier brede scholen en in Tilburg zijn er zo'n 10. De gemeente Vught kent momenteel één brede school. In Vught-Zuid wordt een integraal Kindcentrum gebouwd.

Vormgeving leerplichtwet

De gemeenten Haaren, Boxtel, Vught (en Sint-Michielsgestel) werken samen bij het uitvoeren van de leerplichtfunctie. De gemeente Heusden heeft twee leerplichtconsulenten die de Leerplichtwet uitvoeren en jongeren, die niet naar school gaan en/of problemen in het onderwijs ervaren, begeleiden zodat ze alsnog een startkwalificatie halen. De gemeenten Oisterwijk en Tilburg werken nauw samen binnen het Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC)-gebied Midden-Brabant.

Evenementenbeleid

Voor kleinere evenementen zoals het organiseren van een buurtbarbecue of een straatfeest is een melding voldoende. Dit is in iedere gemeente gratis. Voor grotere evenementen moet men een vergunning aanvragen bij de gemeente.

Kosten aanvragen vergunning

	Kosten vergunningsaanvraag evenement	Kosten in behandeling nemen vergunningsaanvraag ivm schenken alcohol
Haaren	< 500 bezoekers: € 32,- > 500 bezoekers: € 95,50	€ 25,75 of € 80,50 (bij een nieuwe leidinggevende)
Boxtel	Gratis	€ 66,50 < 1.000 bezoekers € 100,- > 1.000 bezoekers
Heusden	1 dag < 2.000 bezoekers: € 110,50 Meerdere dagen of > 2.000 bezoekers: € 442,50	€ 49,80
Oisterwijk	Gratis	€ 87,75
Tilburg	Klein evenement: € 242,- Middel evenement: € 705,75 Groot evenement: € 2.655,85	€ 52,05
Vught	Gratis	Niet-commercieel evenement < 400 bezoekers: € 31,55 > 400 bezoekers: € 106,15 Commercieel evenement < 400 bezoekers: € 58,05 > 400 bezoekers: € 265,30

In de gemeente Heusden kan vrijstelling gevraagd worden van de kosten voor de vergunningsaanvraag als het gaat om een niet-commercieel evenement met een politiek, godsdienstig, sociaal, charitatief, cultureel of sportief doel. Ook mogen organisatoren kosteloos gebruik maken van beschikbare gemeentelijke materialen zoals dranghekken, containers e.d.

In de gemeente Haaren en Vught wordt per evenement bekeken hoe de gemeente kan ondersteunen (zoals met materiaal).

Visie op burgerparticipatie

Bij alle zes gemeenten staat burgerparticipatie hoog op de agenda. Er is geen blauwdruk voor de wijze waarop de gemeenten burgerparticipatie vormgeven, maar iedere gemeente heeft hierin wel haar eigen aandachtspunten.

De gemeente Haaren stimuleert burgerinitiatieven. In de vier dorpen wonen veel betrokken inwoners die ideeën hebben en initiatieven nemen om de leefbaarheid en de duurzaamheid van de straat, wijk en of dorp te versterken. De gemeente Haaren zoekt aansluiting bij deze ideeën en initiatieven. Ze denkt mee, faciliteert, luistert, ondersteunt en neemt waar nodig het voortouw. Recente voorbeelden zijn het beleid voor Adaptief Beheer van de openbare ruimte en het ontwerp voor de herinrichting van het Mgr. Bekkersplein dat via co-creatie tot stand komt.

Boxtel zet met 'Meewerkend Boxtel' in op de samenwerking tussen burgers, instellingen, bedrijven en gemeente, die onderling meewerken aan initiatieven van de andere partijen. De gemeente heeft wijkmakelaars aangesteld die voor de verbinding zorgen. De gemeenteraad gaat bewust ruimte creëren voor eigen initiatief door meer los te laten. De uitwerking hiervan vindt plaats in het kader van Right to Challenge. Om de overheidsparticipatie zowel bestuurlijk als ambtelijk te omarmen sluit de gemeenteraad aan bij Meewerkend Boxtel.

Voor de gemeente Heusden is de eigen kracht van de samenleving een belangrijk speerpunt. De gemeente Heusden positioneert zich te midden van de samenleving. Schaalverdieping noemt zij dit. De gemeente richt zich meer op overheidsparticipatie en doet mee met initiatieven van de inwoners. Heusden hanteert daarvoor de slogan Dromen. Doen. Heusden. Onder de noemer 'HeuseService' werkt de gemeente met klantcoördinatoren, accountmanagers en zogenaamde mogelijkmakers.

De gemeente Oisterwijk biedt (project-) ondersteuning aan de activiteiten en evenementen die door inwoners worden opgepakt. De verordening burgerinitiatieven maakt het mogelijk

een burgerinitiatief op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen. Ook beschikt de gemeente al sinds 2012 over een eigen gemeentelijk burgerpanel. Hiermee peilt de gemeente snel en eenvoudig de mening van de inwoners over diverse thema's die binnen de gemeente spelen.

De gemeente Vught betreft burgers en organisaties op uiteenlopende manieren bij de voorbereiding en uitvoering van beleid. Per onderwerp kijkt de gemeente welke vorm van participatie het meest geschikt is om de burger invloed te laten uitoefenen. Ook nieuwe vormen worden uitgetoetst. Dit varieert van informeren tot meebeslissen. Zo zijn bewoners in de omgeving van het spoor nauw betrokken bij de besluitvorming voor de keuze voor de ligging van het tracé van het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer.

De gemeente Tilburg stimuleert inwoners en ondernemers om zelf aan de slag te gaan en kijkt daarbij wat mogelijk is aan ondersteuning. Tilburg is een stad van doeners; een stad, die de handen ineen slaat. Zonder dat iemand zegt dat het moet gebeuren, ontstaan nieuwe initiatieven: in de straat, in clubs en in bedrijven. Innoveren zit in het karakter van de Tilburgers. Ook de gemeente Tilburg kent het Right to Challenge. Bewoners die van mening zijn dat ze een gemeentelijke taak beter uit kunnen voeren, kunnen daar een voorstel voor indienen.

Ondersteuning burgerinitiatieven

De gemeente Haaren heeft projectsubsidies voor evenementen of experimenten die het welzijn van de inwoners van de gemeente Haaren bevorderen. Omdat de subsidie bedoeld is als stimulans van nieuwe activiteiten, die iets toevoegen aan de reeds bestaande activiteiten, ontvangt eenzelfde activiteit of experiment maximaal twee keer een projectsubsidie. De mogelijkheden en hoogte van de subsidie worden per project bekeken. Daarnaast financiert de gemeente Haaren dorpsinitiatieven vanuit bestaande reguliere budgetten.

In de gemeente Boxtel hebben de meeste wijken/dorpen een ontwikkelingsplan. Voor de uitvoering van die plannen zijn wijkvisiegelden beschikbaar (totaal € 600.000,-).

De gemeente Heusden heeft projectsubsidies voor activiteiten voor haar inwoners die vernieuwend zijn en die Heusden op een positieve manier in de publiciteit brengen. Het budget is € 15.000,- per jaar. Per activiteit is de bijdrage maximaal € 2.500,-.

Ook heeft de gemeente Heusden een 'innovatiebudget sociaal domein' voor kleinschalige burgerinitiatieven die zich richten op innovatie van de zorg en ondersteuning voor de kwetsbare inwoners in de gemeente. Een bijdrage hieruit is eenmalig en bedraagt maximaal € 5.000,- per aanvraag. Daarnaast heeft de gemeente een budget om kleine experimenten te ondersteunen en wordt bekeken in hoeverre een initiatief aansluit bij doelstellingen van bestaande budgetten.

In de gemeente Oisterwijk staat procesmatige ondersteuning van burgerinitiatieven voorop. Daarnaast wordt per project bekeken of er financiële ondersteuning mogelijk is.

In de gemeente Vught kunnen vernieuwende activiteiten op het gebied van sport, cultuur, maatschappelijk welzijn of een activiteit voor jongeren een projectsubsidie ontvangen van maximaal € 2.500,-.

In de gemeente Tilburg kunnen inwoners een idee, om hun straat, wijk of dorp gezelliger, socialer of veiliger te maken, indienen in het kader van 'Verrijk je Wijk!'. De gemeente financiert, maar de wijkorganisatie of dorpsraad beslist of de aanvraag wordt goedgekeurd of niet. Daarnaast kunnen maatschappelijke initiatieven op het gebied van werk, inkomen en onderwijs in de vijf Tilburgse impuls wijken een eenmalige financiële ondersteuning aanvragen vanuit het Tilburg Akkoord.

Dorps- en wijkgerichte aanpak

In Haaren is sinds 1 mei 2017 een dorpsnetwerker die het aanspreekpunt is voor alle inwoners van de vier dorpen en de verbinding bevordert tussen allerlei maatschappelijke initiatieven.

De gemeenten Boxtel, Heusden, Oisterwijk en Tilburg werken met wijkwethouders. Elke wethouder heeft één of meerdere wijken of kernen onder zijn/haar hoede. In Oisterwijk heeft ook de Burgemeester een aandachtswijk. De gemeente Heusden heeft ook een overkoepelend wethouder voor wijk- en buurtgericht werken. Gemeenten Haaren en Vught kennen geen wijkwethouders.

In Tilburg heeft elke wijk- of dorpsraad regelmatig overleg met de omgevingsmanager en wijkregisseur van de gemeente. Ook is er één contactambtenaar voor alle wijk- en dorpsraden waar het gaat om stedelijke zaken.

Dorps- en wijkraden

In de gemeenten Boxtel, Oisterwijk en Tilburg zijn dorps- en/of wijkraden actief. In de gemeente Heusden zijn geen (formeel gekozen) wijk- of dorpsraden, maar hebben diverse kernen en wijken een BuurtBestuurt-groep. De gemeenten Haaren en Vught kennen geen dorps- of wijkraden. Wel streeft de gemeente Vught ernaar te komen tot ten minste vijf wijksteunpunten.

De dorps- en wijkraden in de gemeente Boxtel worden ondersteund met structurele wijkbudgetten, variërend van € 6.432,- tot € 20.191,-. Er zijn twee wijkmakelaars aanspreekpunt voor de dorps- en wijkraden vanuit de gemeente.

In Heusden beschikt elke BuurtBestuurt-groep over een budget van € 7.500,- voor kleinere en € 10.000,- voor grotere kernen/wijken. Ook denkt de gemeente Heusden graag met inwoners mee over andere financieringsbronnen, zoals fondsen en hoe initiatieven met elkaar kunnen worden verbonden.

De gemeente Oisterwijk werkt in een open relatie samen met de dorpsraad Moergestel, de buurtraad Heukelom en de diverse wijkcentra en wijkbesturen. Met de wijkcentra en hun ontmoetingsruimten is de samenwerking vastgelegd in schriftelijke overeenkomsten.

In de gemeente Tilburg krijgen dorps- en wijkraden een budget dat is opgebouwd uit een basisbedrag van € 6.000,- en een bedrag van € 1,- per inwoner.

OZB Tarief niet-woningen

Voor niet-woningen zoals winkels en bedrijfspanden betaalt zowel de eigenaar als de gebruiker onroerende zaakbelasting aan de gemeente.

Onderwerp	Haaren	Boxtel	Heusden	Oisterwijk	Tilburg	Vught
Ozb-tarief eigenaar niet-woning	0,2153 %	0,2677 %	0,2430 %	0,1684 %	0,2055 %	0,2367 %
Ozb-tarief gebruiker niet-woning	0,1621 %	0,2141 %	0,1569 %	0,1470 %	0,1731 %	0,1823 %

Bron: COELO, Groningen 2017

Omgevingsdienst

Op het gebied van milieuzaken werken gemeenten en de provincie regionaal samen in één gemeenschappelijke ambtelijke dienst: de omgevingsdienst. De gemeenten Haaren, Boxtel en Vught werken met de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) met kantoren in 's-Hertogenbosch en Cuijk. De gemeenten Heusden, Oisterwijk en Tilburg werken met de Omgevingsdienst Midden-Brabant, met het kantoor gevestigd in Tilburg.

VAB-beleid

De gemeenten Boxtel en Oisterwijk werken momenteel aan (nieuw) beleid voor Vrijkomende Agrarische Bedrijven (VAB's). De gemeenten Haaren, Heusden en Vught hebben hier al beleid op.

De gemeente Haaren heeft in 2017 samen met inwoners en maatschappelijke partners het beleidskader Vrijkomende Agrarische Bebouwing opgesteld. Op basis hiervan staat de gemeente nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen toe op vrijkomende agrarische bedrijfslocaties. Deze nieuwe ontwikkelingen moeten goed in het landschap passen en rekening houden met aspecten als gezondheid en veiligheid. Er is een sloopregeling in voorbereiding die de sloop van vrijkomende agrarische bebouwing stimuleert middels sloopvoorwaarden en financiële compensatie. De gemeente Haaren heeft de keuze gemaakt om geen kwaliteitscriteria te benoemen, maar biedt partijen de ruimte zelf aan te tonen op welke wijze hun initiatief met vrijkomende agrarische bebouwing een meerwaarde is voor de omgeving.

De gemeente Heusden heeft in de ontwikkelingsvisie buitengebied 2010 vastgelegd dat de gemeente wil meewerken aan het omzetten van VAB's naar burgerwoningen, opslag/stalling, agrarisch verwante bedrijven, paardenhouderijen en (in beperkte mate) verblijfsrecreatie, dagrecreatie inclusief bijbehorende horeca/ateliers/galerieën. Randvoorwaarden hierbij zijn dat de ontwikkelingen landschappelijk worden ingepast en bijdragen aan kwaliteitsverbetering van het landschap, de vitaliteit op het platteland en bij voorkeur vermindering van de verstening.

In de gemeente Vught mag een vrijkomend agrarisch bedrijf onder voorwaarden worden omgebouwd naar een woning, een bedrijf met een maximale oppervlakte van 400 m² of een opslagruimte voor statische goederen (zoals oldtimers, boten, caravans) van maximaal 1.000 m². De opslag mag niet bestemd zijn voor de handel of een niet-agrarisch bedrijf elders.

De VAB-problematiek wordt ook regionaal opgepakt:

De gemeenten Heusden, Oisterwijk en Tilburg nemen deel aan een traject binnen de Regio Hart van Brabant. Hierin wordt onderzocht in hoeverre de Hilvarenbeekse aanpak van leegstand, van met name vrijkomende agrarische bedrijfslocaties, een regionale aanpak kan worden. Binnen de regio Brabant Noord-oost, waar de gemeenten Haaren, Boxtel en Vught deel van uitmaken, wordt ook regionaal samengewerkt aan de aanpak van VAB's.

Samenwerking binnen Agrifood

De gemeenten Haaren, Boxtel, Heusden en Vught maken deel uit van de Agrifood Capital regio Noordoost-Brabant, een samenwerkingsverband van 17 gemeenten, de provincie, ondernemers, waterschappen en kennisinstellingen. Zij maken op regionaal niveau afspraken over bedrijventerreinen, detailhandel en leegstand om de concurrentiepositie van de regio te versterken en te komen tot innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken op het gebied van voeding en gezondheid en duurzaamheid. Deze regionale afspraken worden in het lokale beleid opgenomen. Daarnaast kan de gemeenteraad op lokaal niveau ook keuzes maken, zoals de grondprijs van bedrijventerreinen of specifiek beleid ten aanzien van winkels en leegstand.

De speerpunten van de Agrifood Capital bieden kansen voor de lokale Haarense economie vooral voor de landbouwsector. Vandaar dat de gemeente Haaren actief participeert in dit samenwerkingsverband. Om de lokale en regionale belangen zo goed mogelijk te behartigen is een beleidsmedewerker regionale samenwerking aangesteld.

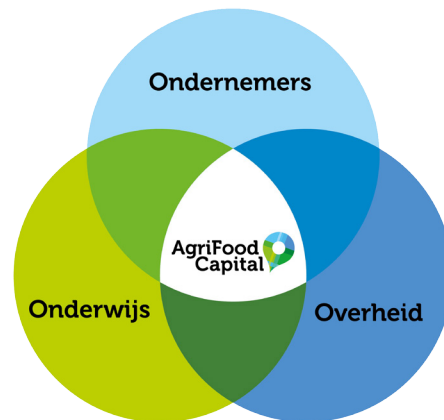
De gemeente Boxtel wil de banden met Agrifood Capital versterken en ziet hierin goede kansen voor haar bedrijvigheid. Boxtel heeft een economische strategie aangesteld die de netwerksamenwerking met Agrifood Capital en met Brainport Eindhoven gaat versterken.

De gemeente Heusden participeert als grensgemeente in zowel Agrifood Capital als in Hart van Brabant/Midpoint. Heusden probeert hierin zoveel mogelijk focus aan te brengen om onnodige dubbelures te voorkomen.

Oisterwijk ziet de samenwerking op agrifood als uitstekende kans voor haar gemeente met zoveel culinaire mogelijkheden (zo'n 80 horecagelegenheden) en een groot buitengebied dat zich heroriënteert.

De samenwerking van de gemeente Tilburg met Agrifood Capital is relatief beperkt. Er zijn wel relaties via het Van Gogh National Park, Midpoint, Brainport en via BrabantStad. In de toekomst kunnen er wellicht meer verbindingen ontstaan, bijvoorbeeld in relatie tot biobased economy in samenwerking met Regio West-Brabant, met een verbinding tussen agrifood en chemie/industrie.

De gemeente Vught is voorstander van dergelijke vormen van samenwerking, maar is kritisch of deze meerwaarde oplevert.

Leegstandsbeleid

Naast de regionaal gemaakte afspraken in de agrifood-samenwerkingsverbanden hebben de gemeenten Boxtel en Tilburg ook specifiek gemeentelijk leegstandsbeleid. De andere gemeenten hebben (naast VAB-beleid) geen specifiek gemeentelijk beleid ten aanzien van leegstand. De gemeente Oisterwijk heeft hiervoor als reden dat leegstand daar nauwelijks aan de orde is.

De gemeente Boxtel heeft een detailhandelsvisie opgesteld, waarin het beleid is gericht op het compact houden van het (kern)winkelgebied. Leegstand is een belangrijk aandachtspunt binnen het centrummanagement (centrummanager, gemeente en centrumondernemers). In het gedeelte van het huidige winkelgebied, waar de leegstand het grootst is, zoeken de centrumondernemers en pandeigenaren samen naar een meer passende bestemming. Leegstaande winkels worden zo mogelijk opgefleurd met tijdelijke exposities en pop-up winkels. In Boxtel is de (aandacht voor) leegstand van bedrijven en kantoren beperkt.

De gemeente Tilburg heeft een leegstandsverordening voor specifieke gebieden (momenteel de bedrijventerreinen Kraaiven, Loven en Kanaalzone, de linten Korvel en Besterd en een deel van de Binnenstad). Binnen dit gebied is de eigenaar verplicht een leegstaand pand aan te melden. De gemeente overlegt met de eigenaar van het pand en de betrokken partijen over welke mogelijkheden er zijn voor het gebruik van het pand. Daarbij houdt men rekening met zowel het publieke belang, als met de eventuele lasten voor de eigenaar. Bij kraak van een leegstaand pand, adviseert de gemeente over de ontruiming van het pand.

Ondernemersbeleid

De gemeente Haaren stelt momenteel samen met de stakeholders van de verschillende sectoren een nieuwe economische agenda op.

Nieuwe ontwikkelingen van ondernemers moeten gedragen worden door de inwoners. De gemeente Haaren stelt daarom als randvoorwaarde bij een vergunningsaanvraag dat ondernemers in dialoog gaan met de omgeving. De omgeving kan zo kennis nemen van de plannen en ontwikkelingen en de ondernemer weet wat er in zijn omgeving leeft. In de aanvraag geeft de ondernemer vervolgens aan op welke wijze hij rekening houdt met de wensen en zorgen van de omgeving. De bedrijfscontactfunctionaris van de gemeente Haaren onderhoudt de directe contacten met ondernemers.

De gemeente Boxtel heeft accountmanagers binnen de gemeente voor de bedrijventerreinen en voor het MKB. Deze werken nauw samen met de (voorzitters van de) ondernemersverenigingen en de externe centrummanager. Het brede motto van Boxtel is Meewerkend Boxtel, dat zeker geldt ten aanzien van ondernemers. De gemeente betreft ondernemers tijdig bij de vorming van beleid. Recent is een gezamenlijke Economische Agenda door de raad vastgesteld, met de beoogde doelstellingen en het beleid voor de komende jaren.

De gemeente Heusden heeft accountmanagers die met het bedrijfsleven, de detailhandel en leisure-ondernemers kijken naar mogelijkheden. Dit in samenwerking met het Heusdens Bedrijven Platform, Parkmanagement, centrummanagement, horeca- en ondernemersverenigingen. In 2015 is samen met het bedrijfsleven het Sociaal Economisch Plan opgesteld. Naast een lokaal plan is er voor de sub-regio De Langstraat (met Waalwijk en Loop op Zand) een Economisch Programma opgesteld.

Ook de gemeente Oisterwijk werkt momenteel aan een nieuwe nota voor economisch beleid. Kern hierin is ondernemersvriendelijkheid, inzet op starters, clustering, verbinding en promotie. Oisterwijk heeft een accountmanager als aanspreekpunt voor alle ondernemers en werkt onder het motto 'Kijken hoe het kan'. Daarnaast is er een centrummanager.

Van de gemeente Tilburg zijn geen gegevens bekend.

De gemeente Vught en de Vughtse ondernemers (MKB Vught, centrummanagement en Winkeliersvereniging Moleneindplein) gaan samenwerken in een splinternieuw samenwerkingscollectief "Vught Vooruit". Het doel: het versterken van de economie, het vergroten van de leefbaarheid en Vught in alle opzichten op de kaart zetten.

Recreatie en toerisme

In de gemeente Haaren zijn verschillende toeristische recreatieve voorzieningen en het ligt in een aantrekkelijk landschap, met als mooi voorbeeld de Loonse en Drunense Duinen. De gemeente wil, in directe samenwerking met ondernemers, Haaren als toeristische gemeente op de kaart zetten met behoud van kleinschaligheid. In de nieuw op te stellen economische agenda is recreatie en toerisme een speerpunt.

De gemeente Boxtel heeft de ontwikkeling van recreatie en toerisme als volwaardige economische drager opgenomen als een van de speerpunten in haar beleid. De Beleidsnota Toerisme & Recreatie is recent vernieuwd en vastgesteld voor de komende jaren. De coördinatie vindt plaats vanuit Beleef Boxtel. De gemeente Boxtel wil nog groeien in meer (kleinschalige) verblijfsmogelijkheden en het aanbod toegankelijk maken voor de doelgroep die in de omliggende steden woont.

De gemeente Heusden heeft vrijetijdseconomie opgenomen als speerpunt in haar economisch beleid. De gemeente heeft een toeristisch profiel met als grote trekkers de Loonse en Drunense Duinen en de vestingstad Heusden. Vrijetijd is bij uitstek een thema wat ook regionaal opgepakt wordt. Binnen De Langstraat wordt gekeken of door een gezamenlijk gebiedspromotie iconen in de regio aan elkaar verbonden en de toeristische bureau's (VVV's) versterkt kunnen worden.

De gemeente Oisterwijk is een gemeente waar recreatie en toerisme bijzondere aandacht heeft. De gemeente Oisterwijk heeft een accountmanager op het gebied van recreatie en toerisme en de bedrijven in het buitengebied, die op zoek gaan naar nevenfuncties. Er is € 100.000,- beschikbaar voor promotie van recreatieve activiteiten.

Van de gemeente Tilburg zijn geen gegevens bekend.

In de gemeente Vught is beleid ten aanzien van recreatie en toerisme op dit moment in ontwikkeling. De gemeente Vught staat met name bekend om Kamp Vught en is daarnaast ook een gemeente met een groen karakter.

Koopavond en koopzondag

Op vrijdagavond is het koopavond in Haaren. Ook in de dorpen van de omliggende gemeenten is vrijdagavond de koopavond. In de gemeente Haaren mogen winkels op zon- en feestdagen open zijn tussen 11.00 en 18.00 uur, in Boxtel tussen 12.00 en 18.00 uur en in Heusden en Tilburg van 12.00 tot 17.00 uur. In Oisterwijk is iedere eerste zondag van de maand koopzondag van 12.00 tot 17.00 uur. In Vught mogen winkeliers iedere zondag tussen 06.00 en 22.00 uur open. Winkeliers mogen zelf bepalen welke tijden zij open gaan en sluiten. Voor iedere gemeente geldt dat de winkels open mogen op zondagen, maar hiertoe niet verplicht zijn.

Volg de Toekomst van de
gemeente Haaren via:

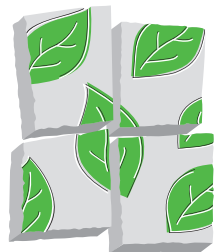
www.facebook.com/gemeente.haaren

www.twitter.com/gemhaaren

www.toekomstgemeentehaaren.nl

gemeente
Haaren

Haaren
Helvoirt
Esch
Biezenmortel

